

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2022-2023

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jaroslava Kasslová, DiS.

**Profesní vzdělávání policistů v oblasti institutu vykázaní
a domácího násilí v Karlovarském kraji**

Praha 2023

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. Mgr. Ing. Katarína Krpálková Krelová, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2022-2023

BACHELOR THESIS

Jaroslava Kasslová, DiS.

**The professional education of police officers in the field
of domestic violence and eviction within the scope of the
Regional Police Directorate of Karlovy Vary Region.**

Prague 2023

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Doc. Mgr. Ing. Katarína Krpálková Krelová, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská/diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 15. 03. 2023

Poděkování

Děkuji Doc. Mgr. Ing. Kataríně Krpákové Krelové, Ph.D., za odborné vedení této bakalářské práce, za její náměty a cenné připomínky. Také bych chtěla poděkovat svému konzultantovi Mgr. Tomášovi Davidovi a všem svým kolegům z Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, za jejich trpělivost a vstřícný přístup, při vzniku empirické části práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá profesním vzděláváním policistů v oblasti domácího násilí a vykazání v rámci působnosti Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje. Cílem praktické části této práce je vyhledat stěžejní překážky, které souvisí s realizací institutu vykazání a identifikací domácího násilí u policistů služebně zařazených pro výkon služby pořádkové policie v Karlovarském kraji. Dílčím cílem praktické části je, na základě zjištěných poznatků z výzkumného šetření sestavit soubor vhodných doporučení a postupů pro další profesní vzdělávání v této oblasti.

Klíčová slova

Domácí násilí, celoživotní vzdělávání, formální, incident, informální, instrukčně metodické zaměstnání, neformální, vykazání.

Annotation

The bachelor thesis deals with the professional education of police officers in the field of domestic violence and eviction within the scope of the Regional Police Directorate of Karlovy Vary Region. The aim of the practical part of this thesis is to search for the main obstacles related to the implementation of the institute of eviction and identification of domestic violence among police officers assigned to perform the service of the public order police in Karlovy Vary Region. A sub-objective of the practical part is, based on the findings of the research, to compile a set of appropriate recommendations and procedures for further professional training in this area.

Keywords

Domestic violence, eviction, formal, incident, informal, informal, instructional training, lifelong learning.

ÚVOD.....	10
TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH.....	12
1.1 Celoživotní vzdělávání.....	12
1.2 Formální vzdělávání.....	13
1.3 Neformální vzdělávání.....	13
1.4 Informální vzdělávání.....	13
1.5 Další formy vzdělávání.....	14
2 PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ V KONTEXTU CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ.....	15
2.1 Charakteristika Policie České republiky.....	15
2.2 Předpoklady pro přijetí do služebního poměru.....	15
2.3 Služební poměr.....	16
2.4 Profesionální vzdělávání policistů.....	16
2.4.1 Vzdělávání policistů v rámci základní odborné přípravy.....	17
3 VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ V OBLASTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ A INSTITUTU VYKÁZÁNÍ.....	19
3.1 Metodická činnost v rámci působnosti Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje.....	20
3.2 Metodická činnost po linii služby pořádkové policie.....	20
3.2.1 Činnost metodika Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje.....	21
3.2.2 Činnost metodiků obvodních oddělení policie.....	21
3.3 Instrukčně metodické zaměstnání.....	22
3.4 Vzdělávání v rámci jednotlivých obvodních oddělení.....	22
4 DOMÁCÍ NÁSILÍ.....	25
4.1 Definice domácího násilí.....	25

4.2	Charakteristické znaky domácího násilí	26
4.2.1	Dlouhodobé a opakování trvání násilného jednání	26
4.2.2	Eskalace a stupňování násilí	26
4.2.3	Rozdělení rolí	26
4.2.4	Násilí páchané v soukromí	27
4.3	Formy domácího násilí.....	27
4.3.1	Fyzické násilí	27
4.3.2	Psychické násilí.....	28
4.3.3	Sexuální násilí.....	28
4.3.4	Ekonomické násilí.....	28
4.3.5	Sociální násilí.....	29
5	POSTUP A OPRÁVNĚNÍ POLICIE V PŘÍPADECH INCIDENTŮ SE ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	30
5.1	SARA DN	31
5.2	Institut vykázání	31
5.3	Legislativa problematiky domácího násilí a institutu vykázání	33
5.4	Domácí násilí a média.....	34
	PRAKTICKÁ ČÁST	38
6	VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ	38
6.1	Cíl výzkumného šetření	38
6.2	Metodologie výzkumného šetření.....	38
6.3	Výběr a charakteristika vzorků výzkumu	38
6.4	Výzkumné otázky	39
6.5	Průběh výzkumného šetření	39
6.6	Výsledky výzkumného šetření	40
6.7	Závěry z výzkumného šetření	58

6.8	Návrhy a doporučení	60
ZÁVĚR	.....	63
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	.....	65
SEZNAM ZKRATEK	.....	69
SEZNAM TABULEK	.....	70

ÚVOD

Domácího násilí je téma, které je v současné době velmi aktuální a je středem zájmu mnohých stávajících státních i nestátních organizací, široké veřejnosti a v neposlední řadě neunikla pozornosti ani médiím.

Z pohledu policie nelze na domácí násilí nahlížet pouze jako na násilné chování mezi rodinnými příslušníky. Ochrana ohrožených osob je pro policisty v přímém výkonu služby zásadním a hlavním úkolem ve všech oznámených případech nesoucí znaky domácího násilí. Policisté se tak musí přednostně zaměřit na pomoc ohroženým osobám a zabránit všemi dostupnými prostředky, nebezpečí dalších útoků za strany násilné osoby. Pro policisty, kteří vstupují do neznáma, je tento moment velmi stresující a předem nelze odhadnout stupeň rizikovosti zákroku. Nejistotu a strach ze zvládnutí zákroku, lze do jisté míry redukovat kvalitní přípravou, což kromě taktických postupů, také zahrnuje i znalost příslušné legislativy. Přesto se při řešení této problematiky stále vyskytují překážky, které zasahujícím policistům komplikují výkon služby a řešení jednotlivých případů.

Profesní vzdělávání policistů Karlovarského kraje v oblasti domácího násilí a vykazání bylo autorkou vybráno z důvodu osobních zkušeností z přímého výkonu služby u policie, kde se domácímu násilí věnovala téměř patnáct let. V současné době je autorka pracovně zařazena na pozici krajského metodika na úseku obětí trestných činů a domácího násilí. Náplní této pozice je metodicky řídit a koordinovat příslušníky policie zařazené ke službě pořádkové policie Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje.

Cílem této bakalářské práce je vyhledat stěžejní překážky související s realizací institutu vykazání a identifikací domácího násilí u policistů v přímém výkonu služby v Karlovarském kraji. Dílčím cílem této práce je, na základě zjištěných poznatků z výzkumného šetření v praktické části, sestavit soubor vhodných doporučení a postupů při dalším profesním vzdělávání v této oblasti.

Tato bakalářská práce je zaměřena na profesní vzdělávání policistů v problematice domácího násilí a vykazání v rámci působnosti Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje.

V teoretické části, kapitola vzdělávání dospělých pojednává o celoživotním vzdělávání a rozvoji každého jedince, který ukončil vzdělávání v rámci školského systému a započal

svou profesní etapu života. V další kapitole je obsažena obecná charakteristika ozbrojeného bezpečnostního sboru Policie České republiky a také základní podmínky pro přijetí do služebního poměru, vč. počátečního vzdělávání v rámci základní odborné přípravy.

Dále se teoretická část práce zabývá definicí domácího násilí ve vztahu k postupu policie v případech oznámených incidentů se znaky domácího násilí a realizací institutu vykázání dle platných právních předpisů a interních aktů řízení.

Následující praktická část práce se bude věnovat konkrétním otázkám v souvislosti s postupem policie při řešení incidentů se znaky domácího násilí a při realizaci vykázání z pohledu policistů v Karlovarském kraji.

Pro výzkumné šetření bude zvolena kvalitativní metoda a technikou pro získávání dat řízený polostrukturovaný rozhovor. Výzkumné otázky v empirické části práce budou vycházet z výzkumného problému. Jsou zaměřené na zjištění konkrétních stěžejních aspektů, se kterými se potýká většina policistů při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykázání. Smyslem aplikovaného výzkumu v praktické části je získat maximum informací, které budou přínosné v oblasti profesního vzdělávání policistů v Karlovarském kraji.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Současná moderní společnost představuje pro člověka nemalou zátěž a rostoucí potřeba neustále si zvyšovat a prohlubovat kvalifikaci, patří k základní personální politice ve většině organizací, čímž vzdělávání dospělých nabývá stále na větší důležitosti. Z pohledu jedince představuje vzdělávání jeho zvýšené pracovní uplatnění na trhu práce. Pro mnohé organizace jsou právě tito zaměstnanci schopní větší konkurenceschopnosti podniku na pracovním trhu. Vzdělávání dospělých představuje z časového hlediska, nejdelší etapu lidského života. Veteška (2016, s. 88)

Vzdělávání dospělých je dnes nejdůležitější a nejdelší složkou celoživotního učení. Vzděláváním člověk získává nejen různé druhy znalostí, dovedností a postojů, ale i návyků, zkušeností, odbornosti a kompetence, což mu zajišťuje určité sociální postavení a prestiž. Zormanová (2017, s. 23)

1.1 Celoživotní vzdělávání

Celoživotní vzdělávání je vzájemně propojený jednotný celek, který probíhá v jednotlivých etapách. Celoživotní vzdělávání můžeme dělit dle různých kritérií. Mužik (2012, s. 24) rozděluje celoživotní vzdělávání na vzdělávání dětí a mládeže a na vzdělávání dospělých.

Veteška (2016, s. 97) celoživotní vzdělávání dělí na dvě základní etapy. První etapou je počáteční vzdělávání, které je realizováno ještě před samotným vstupem do zaměstnání, na které navazuje druhá etapa po vstupu do zaměstnání označována jako další vzdělávání. Celoživotní vzdělávání zahrnuje formální, neformální a informální formy vzdělávání, které na sebe v průběhu života navazují a vzájemně se prolínají.

1.2 Formální vzdělávání

Formální vzdělávání, nebo také školské vzdělávání probíhá v rámci vzdělávacích institucí, tedy škol. Pro tento typ vzdělávání jsou jasně vymezená pravidla a normy. Je řízené příslušnou legislativou, která stanovuje hodnocení, funkce, prostředky, cíle a obsah. Výsledkem formálního vzdělávání je společensky uznávaný dokument (certifikát), který garantuje stupeň dosaženého vzdělání (základní, střední, středoškolské, vysokoškolské atd.), kterého jedinec dosáhl. Do formálního vzdělávání můžeme zahrnout i předškolní vzdělávání, pokud jej jedinec absolvoval. Formální vzdělávání tak můžeme v rámci České republiky rozdělit do těchto částí: **preprimární** (předškolní), **primární** (pro žáky prvního stupně základních škol od 6 do 11 let), **sekundární** (pro žáky druhého stupně základních škol a studenty středních škol ve věku od 11 do 19 let), **terciální** (pro studenty odborných a vysokých škol ve věku od 19 do 24 let). Formální vzdělávání navazuje na předchozí stupeň vzdělání. Dvořáková, Šerák (2016, s. 107-109)

1.3 Neformální vzdělávání

Neformální vzdělávání plynule navazuje na vzdělávání formální. Lze říci, že se jedná o systemickou implementaci formálního vzdělávání do praxe, kdy dochází k získávání rozšířených dovedností, zkušeností, vědomostí, kompetencí atd... Neformální vzdělávání se svojí náplní zaměřuje na určité skupiny populace, podle jejich potřeb, zaměření, zájmů a mnohých dalších specifík. Mezi neformální vzdělávání řadíme různé kurzy, přednášky, školení, které mohou být pořádány nestátním sektorem, tedy neziskovými organizacemi anebo soukromými vzdělávacími společnostmi. Neformální vzdělávání může být také realizováno i samotnými zaměstnavateli. Zormanová (2017, s. 23)

1.4 Informální vzdělávání

Metodu toho vzdělávání lze pojmenovat jako „realistickou“. Nemá žádnou organizaci, pravidla, či systém. Jde o získávání dovedností, vědomostí i postojů z běžných situací, které v životě zažíváme. Dle sociálního vyvrání pak dokážeme rozvíjet své schopnosti řešit vzniklé problémy, smysluplně jednat či samostatně myslet, což může někdy vést ke špatným rozhodnutím jedince a jednat nesystematicky. Informální vzdělávání není

podmíněno motivací nebo zájmem jednotlivce, jelikož reálné situace a reakce na ně přichází přirozeně. K získávání zkušeností v této oblasti můžeme využít například koučink a další podobné metody. Zormanová (2017, s. 23)

1.5 Další formy vzdělávání

Mezi další formy vzdělávání můžeme zařadit **profesní vzdělávání**. Profesní vzdělávání lze označit jako nejstarší vzdělávací proces v dějinách lidstva. To se zaměřuje na přípravu jedince na určité povolání a v současné době je už zpočátku spjata s formální formou vzdělávání. Další stádiem profesního a odborného vzdělávání je již za zapojení jedince do aktivního pracovního procesu. Do těchto forem vzdělávání můžeme zařadit oblast podnikového vzdělávání, kde jedinec rozvíjí své vědomosti za účelem zlepšení svých pracovních výsledků. Jako nástroje vzdělávání považujeme například interní nebo externí vzdělávací programy pořádané a financované zaměstnavatelem. Mezi další formy vzdělávání patří i **normativní (obligatorní) vzdělávání**. V tomto případě lze říci, že se jedná o tzv. povinná školení, která jsou nutná k výkonu práce a chrání jak zaměstnance, tak i zaměstnavatele. Jsou to převážně školení o bezpečnosti práce, přeškolení na jiný druh práce, zavedení nových technologií, či pracovních postupů a mnohé další. Nesmíme v této kapitole zapomenout i na vzdělávání při nástupu jedince do zaměstnání. Do profesního vzdělávání dále patří i **kvalifikační vzdělávání**. To je důležité pro jedince k prohlubování, zvyšování nebo rozšiřování jeho kvalifikace. Účelem tohoto vzdělávání je zvýšit efektivitu vykonané práce zaměstnance. Dvořáková, Šerák (2016, s. 111-112)

Mezi další formy vzdělávání zařazujeme **zájmové vzdělávání dospělých**. To lze jednoduše charakterizovat jako rozvoj zájmových volnočasových aktivit jedince a objevování jiných zájmů, koníčků, a tím i prohlubovat kvality jeho života. Další formou vzdělávání je **občanské vzdělávání dospělých**. V České republice je převážně znám pod pojmem občanská výchova a je zařazen již ve formálním vzdělávání jedinců. Tato forma vzdělávání je zaměřena na edukační aktivity, což je právní povědomí a povinnosti osob v občanských, společenských, rodinných a politických rolích. Jde o to, aby jedinec dokázal tyto role účinně a odpovědně naplňovat. Dvořáková, Šerák (2016, s. 112-120)

2 PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ V KONTEXTU CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ

Tato kapitola pojednává o profesním rozvoji každého jedince, který byl přijat do služebního poměru a stal se policistou se všemi povinnostmi a právy.

Profesní vzdělávání policistů vychází z podstaty samotného povolání a je realizováno na základě platné legislativy a interních aktů řízení (interní označení „IAŘ“), které jsou podrobně obsaženy v jednotlivých oddílech této kapitoly.

2.1 Charakteristika Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen „policie“) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, jehož činnost a oprávnění jsou taxativně popsány v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii ČR“). Dalším důležitým zákonem je zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), který mimo jiné také upravuje podmínky přijetí občanů do služebního poměru. Definiuje jednotlivé pracovní pozice a nastavuje pravidla karierního růstu a současně také vymezuje požadavky na vzdělání.

Prvek ozbrojenosti náleží každému policejnímu sboru, neboť to vyplývá z represivní činnosti a charakteristiky plnění úkolů. Úprava právního přepisu zákona o Policii ČR vycházela z filosofie, která si kladla za úkol ochránit veřejný pořádek a bezpečnost. Činnost policie se tak soustředí na to, co je jejím skutečným posláním. Z bezpečnostního hlediska je současná legislativa upravena tak, aby policii umožnila využívat své pravomoci a kompetence ve stále složitější společnosti a byla tak schopna čelit bezpečnostním hrozbám současné doby. Vangeli (2009 předmluva)

2.2 Předpoklady pro přijetí do služebního poměru

Předpokládá se, že do služebního poměru bude přijat uchazeč, který bude splňovat určitá kritéria, která sama o sobě vycházejí z povahy a charakteru služby v bezpečnostních sborech. Jedním z hlavních kritérií je České státní občanství, dosažená věková hranice

18 let a bezúhonnost uchazeče ve smyslu k potřebám výkonu služby. Dalším kritériem je dosažený určitý stupeň vzdělání, který je podmínkou pro získání konkrétního služebního místa. Neméně důležitá kritéria jsou v oblasti psychické a fyzické zdatnosti a zdravotní způsobilosti, která se od uchazečů vyžadují z důvodu náročnosti služby. Pokud byly v průběhu přijímacího řízení, splněny všechny zákonem stanovené podmínky pro přijetí, je policista ustanoven na služební místo a přiřazen k příslušnému útvaru. Tomek, Fiala (2019, s. 76)

2.3 Služební poměr

Za příslušníka se považuje fyzická osoba, která vykonává službu v bezpečnostním sboru České republiky. Služební poměr je rozdělen na dvě části. Důvodem rozdělení služebního poměru je, ověřování způsobilosti policisty k výkonu povolání. První část služebního poměru je na dobu určitou o délce tři let a je ukončena služební zkouškou před komisí. Až po úspěšném absolvování služební zkoušky je s policistou sjednán služební poměr na dobu neurčitou. Tomek, Fiala (2019, s. 78-91)

2.4 Profesní vzdělávání policistů

Přijetím do služebního poměru vznikají policistům základní povinnosti a omezení některých práv dle zákona o služebním poměru, přičemž jednou z těchto povinností je soustavné získávání a prohlubování odborné způsobilosti, kterou je každý policista povinen si udržovat pro výkon svého služebního místa. Tomek, Fiala (2019, s. 221)

Profesní vzdělávání poskytuje policistům odbornou přípravu pro výkon povolání a zajišťuje následné odborné vzdělávání v průběhu výkonu služby. Profesní vzdělávání policistů v průběhu výkonu služby se odvíjí od potřeb v závislosti na zvláštnosti ve výkonu služby, dle jednotlivých činností, oprávnění a povinností příslušníků. Profesní vzdělávání policistů zajišťuje specializované vzdělání, jehož výsledkem je poté odborná kvalifikace a způsobilost na požadovanou pracovní pozici. Pokyn policejního prezidenta č. 316/2017 (PP ČR policejní prezident: Sbíрка interních aktů řízení, online, cit. 2023-02-14)

Profesní vzdělávání policistů se rozděluje:

Kvalifikační příprava se dále ještě rozděluje na přípravu na služební místo a přípravu na vykonávanou činnost.

- **Přípravou na služební místo** získává policista potřebnou kvalifikaci, která je nezbytným odborným požadavkem pro výkon povolání. Součástí kvalifikační přípravy na služební místo je také základní odborná příprava (interní označení „ZOP“) a služební příprava.
- **Přípravou na vykonávanou činnost** se rozumí získávání potřebných kvalifikací, pro výkon všech činností, které plynou ze služebního místa, na které byl policista zařazen.

Další odborná příprava je vzdělávání, které je určené pro sloužící policisty a cílem další odborné přípravy je prohlubování a obnovení již získaných kompetencí.

Doplňující příprava je vzdělání, které je zaměřené na zvláštnosti ve výkonu služby u konkrétního útvaru policie.

2.4.1 Vzdělávání policistů v rámci základní odborné přípravy

Základní odborná příprava je realizována dle vzdělávacího programu vydaného Útvarem policejního vzdělávání a služební přípravy ve smyslu zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. (Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, online cit. 2023-02-13)

Základní odborná příprava je součástí kvalifikační přípravy a zahrnuje veškeré specifické vzdělání a výcvik, který zajišťuje absolventům odbornou kvalifikaci a způsobilost, která je nezbytným požadavkem k výkonu jejich povolání. Jde o specifický vzdělávací program, který je určen pro nově nastupující policisty. Vzdělávání policistů se odvíjí v závislosti na zvláštnosti ve výkonu služby. Na jednotlivé vzdělávací programy jsou policisté vysíláni svými základními útvary do vzdělávacích zařízení, která jsou určena ke konkrétnímu vzdělávacímu programu.

Základní odborná příprava pro policisty zařazené ke službě pořádkové policie obsahuje několik částí, jedná o odbornou výuku a poté následuje řízené praxe. Řízená praxe je z části realizována na školním policejním středisku a z části na základních útvarech.

V průběhu základní odborné přípravy si policisté osvojují základní vědomosti a získávají potřebné kompetence pro výkon služby ve smyslu zákona o služebním poměru, přičemž je nutné uvést, že základní odborná příprava neslouží ke zvyšování stupně vzdělání. V průběhu základní odborné přípravy, se policisté seznamují s příslušnými právními předpisy a interními akty řízení, neboť jejich znalost je nezbytnou součástí výkonu služby každého policisty. Po úspěšném absolvování základní odborné přípravy, která je zakončena závěrečnou zkouškou obdrží policista doklad o vzdělání a vrací zpět na základní útvar, který jej ke vzdělávání vyslal. Základní odborná příprava (Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, online cit. 2023-02-28)

Součástí výuky v rámci ZOP, je také vzdělávání v problematice domácího násilí a vykázaní. Tato výuka má však své limity a časovou dotaci a není možné, aby obsáhla veškerý rozsah kompetencí, oprávnění, práv a povinností policistů, vč. jejich fyzické způsobilosti. Proto profesní vzdělávání policistů je neodmyslitelnou součástí policejní práce. Činnost Policie České republiky se průběžně mění, reaguje na stále měnící se společnost. S tímto úzce souvisí i vzdělávání policistů v rámci další odborné přípravy, která se již specializuje na zvláštnosti ve výkonu služby.

3 VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ V OBLASTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ A INSTITUTU VYKÁZÁNÍ

Vzdělávání policistů v oblasti domácího násilí a vykázání probíhá v České republice již od roku 2006, tedy ještě před vlastní aplikací této problematiky do praxe. Důvodem bylo seznámit policisty s danou problematikou a s příslušnými právními předpisy, ale také nastavit spolupráci mezi dotčenými institucemi. Od implementace problematiky do právních předpisů se vzdělávání v této oblasti stalo běžnou součástí výkonu tohoto povolání.

Předmětem této kapitoly je profesní vzdělávání policistů v souvislosti s problematikou domácího násilí a realizací institutu vykázání, kteří jsou služebně zařazeni pro výkon služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje. Autorka v této kapitole vychází jak z právních předpisů, odborných publikací a interních aktů řízení, tak z vlastní dlouholeté praxe u policie a ze současné pracovní pozice.

Profesní vzdělávání policistů v problematice domácího násilí a vykázání, má jako každé profesní vzdělávání svá specifika. Navazuje na získané vědomosti, které si policisté osvojili během zakládání odborné přípravy. Jde o formu vzdělávání v rámci další odborné přípravy, která obnovuje již získané vědomosti a zajišťuje získávání vědomostí nových. Pokyn policejního prezidenta č. 316/2017 (PP ČR, policejní prezident: Sbíрка interních aktů řízení, online, cit. 2023-02-14)

Předpokladem tohoto typu vzdělávání jsou základní znalosti právních předpisů, které se průběžně novelizují a je nutné policisty s těmito novelami stále seznamovat. Stěžejní v tomto případě bývá výklad právních předpisů, neboť jasně stanovené definice, nejsou v praxi v mnohých případech uchopitelné, což do problematiky domácího násilí a vykázání, může přinášet nesrovnalosti. S tímto úzce souvisí administrativní činnost a změny v platných formulářiích, které jsou neodmyslitelnou součástí policejní práce. V případě policistů, kteří byli přiřazeni ke službě pořádkové policie, se vzdělávání v problematice domácího násilí a vykázání, stává neodmyslitelnou součástí výkonu služby.

Vzdělávání policistů v této problematice ovšem nezahrnuje pouze právní předpisy, jedná se o problematiku mnohem složitějšího charakteru a je zde nutná v multioborová spolupráce policie s organizacemi poskytující pomoc obětem domácího násilí.

3.1 Metodická činnost v rámci působnosti Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje

Na úrovni krajských ředitelství policie České republiky je zajišťována metodická činnost pro oblast obětí trestných činů, domácího násilí a postupu policie při řešení incidentů se znaky domácího násilí v souladu s Pokynem policejního prezidenta č. 291/2017. (PP ČR, policejní prezident: Sběrka interních aktů řízení, online, cit. 2023-02-14)

Na základě tohoto pokynu je tato metodická činnost v souvislosti s danou problematikou také vykonávána v rámci působnosti Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, konkrétní kompetence a specifika kraje jsou dále zpracována dle Rozkazu ředitele Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje č. 107/2019, kterým se upravuje zajišťování metodické činnosti na úseku obětí trestných činů a domácího násilí v Krajském ředitelství policie Karlovarského kraje.

V základním rozdělení se člení dle specifík vykonávaných činností na dvě linie. Na Metodickou činnost po linii služby kriminální policie a vyšetřování a Metodickou činnost po linii služby pořádkové policie. Přičemž každá svěřená oblast má svého hlavního metodika. Rozkaz ředitele č. 107/2019 (KŘP Karlovarského kraje, ředitel: SIAŘ, online, cit. 2023-02-14)

3.2 Metodická činnost po linii služby pořádkové policie

Metodická činnost po linii služby pořádkové policie pro oblast domácího násilí je činnost, která je určena pro policisty, kteří jsou služebně zařazení ke službě pořádkové policie, čímž chápeme tzv. vnější službu, která je pro laickou veřejnost známá také jako uniformovaná složka policie.

Tato činnost se dále ještě člení dle působnosti a vykonávané činnosti. V rámci Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje je stanoven krajský metodik a metodici

na jednotlivých obvodních odděleních policie. POKYN náměstka ředitele č. 7/2018 (KŘP Karlovarského kraje, náměstek ředitele pro VS: SIAŘ, online, cit. 2023-02-14)

3.2.1 Činnost metodika Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje

Hlavní náplní této činnosti je metodicky řídit a koordinovat metodiky ve svěřené oblasti, zajišťovat a organizovat jejich odborné vzdělávání. Dále také poskytovat osobní a metodickou pomoc v konkrétních případech vedených organizačními články krajského ředitelství a zajišťovat odborné vzdělávání pro policisty na základních útvarech.

Mezi další úkoly této činnosti je také zahrnuta spolupráce s hlavním metodikem ředitelství služby pořádkové policie České republiky a účast příslušného vzdělávacího programu pro získání osvědčení metodika ve svěřené oblasti. V neposlední řadě také spolupráce s vedoucími pracovníky příslušného intervenčního centra v rámci plnění úkolů, které jsou stanoveny v dohodě mezi Policií České republiky a Asociací pracovníků intervenčních center ČR, o. s. Rozkaz ředitele č. 107/2019 (KŘP Karlovarského kraje, ředitel: SIAŘ, online, cit. 2023-02-14)

3.2.2 Činnost metodiků obvodních oddělení policie

V souladu s vnitřními předpisy metodickou činností na jednotlivých obvodních odděleních policie, pro oblast domácího násilí a vykázaní, zajišťují policisté, kteří se problematikou domácího násilí a vykázaní zabývají v rámci své zpracovatelské činnosti. Vedou spisovou agendu a vyšetřování jednotlivých případů, spolupracují se státním zastupitelstvím, s pracovníky intervenčních center, se sociálními pracovníky odboru sociálně právní ochrany dětí a dalšími organizacemi, dle potřeb a specifických případů. V rámci metodické činnosti revidují případy přijaté na svém oddělení a případy vedené na obecních a městských policiích. Zajišťují školení nově nastupujících policistů a doškolují stávající policisty na oddělení, popřípadě předkládají návrhy na školení a vzdělávací programy metodikovi krajského ředitelství. POKYN náměstka ředitele č. 7/2018 (KŘP Karlovarského kraje, náměstek ředitele pro VS: SIAŘ, online, cit. 2023-02-14)

3.3 Instrukčně metodické zaměstnání

Instrukčně metodické zaměstnání (interní označení „IMZ“) je jedním ze základních vzdělávacích programů v této oblasti. IMZ je specializovaná forma profesního vzdělávání, která je určena pro metodiky domácího násilí z územních odborů a jednotlivých obvodních oddělení. V rámci působnosti Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje je vzdělávání realizováno krajským metodikem jednou za rok a probíhá v účelovém zařízení Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje. Tento vzdělávací program je realizován v souladu s interními akty řízení. Rozkaz ředitele č. 107/2019 (KŘP Karlovarského kraje, ředitel: SIAŘ, online, cit. 2023-02-14) a POKYN náměstka ředitele č. 7/2018 (KŘP Karlovarského kraje, náměstek ředitele pro VS: SIAŘ, online, cit. 2023-02-14)

V rámci tohoto školení se metodici seznamují se změnami právních předpisů a novelami interních aktů řízení. Seznamují se s případy, které byly v rámci kraje řešeny a postupem policie v jednotlivých případech. V průběhu vzdělávání jsou policisté proškoleni erudovanými pracovníky z řad zainteresovaných stávajících státních i nestátních organizací v oblasti domácího násilí. Součástí je i vzdělávání policejními psychology, z oddělení psychologických služeb, které je zaměřené na specifika práce s dětmi, se seniory, s oběťmi sexuálně motivovaných činů a práce s extrémně traumatizovanými oběťmi. Vzdělávání policejními psychology také zahrnuje případnou intervenci policistům.

Poznatky a nově získané vědomosti metodici poté předávají policistům na základních útvarech. V rámci profesního vzdělávání u policie se jedná o další odbornou přípravu.

3.4 Vzdělávání v rámci jednotlivých obvodních oddělení

Vzdělávání na jednotlivých obvodních odděleních je další forma profesního vzdělávání policistů, která je realizována krajským metodikem. Tato činnost vychází z pracovních povinností krajského metodika, které jsou uvedeny v interních aktech řízení. Rozkaz ředitele č. 107/2019 (KŘP Karlovarského kraje, ředitel: SIAŘ, online, cit. 2023-02-14) a POKYN náměstka ředitele č. 7/2018 (KŘP Karlovarského kraje, náměstek ředitele pro VS: SIAŘ, online, cit. 2023-02-14)

V rámci tohoto vzdělávání se proškolují nově nastupující policisté, kteří již absolvovali vzdělávání v rámci základní odborné přípravy, ale také policisté, kteří mají v této oblasti již získané osobní zkušenosti. Obsahově je tento typ vzdělávání do jisté míry obdobný, jako v rámci základní odborné přípravy. Provádí se zpravidla jednou ročně a cílem je seznámení policistů se změnami příslušné legislativy a interních aktů řízení, které se vztahují k problematice domácího násilí. Na školení se prezentují též hosté z pomáhajících profesí, kteří policistům představují svou práci s ohroženými či násilnými osobami, či pracovníky z OSPODu. Díky tomu se policisté mají možnost seznámit s konkrétními pracovníky z řad zainteresovaných organizací, kteří se problematikou domácího násilí zabývají. Na školení jsou policistům prezentovány příklady dobré praxe a analyzují se vybrané složitější případy, které byly v kraji realizovány. Úskalí této problematiky spočívá především v individuálnosti jednotlivých případů, se kterými se policisté setkávají. V poslední době byly v Karlovarském kraji zaznamenány případy, kdy bylo domácí násilí identifikováno mezi osobami, které se na území České republiky zdržují jen částečně a sdílejí společné obydlí i v jiné zemi. Dále případy násilného jednání ve smíšených rodinách se vztahem s cizincem, kde je v jeho zemi psychické i fyzické násilí vůči ženě běžnou, beztrestnou i tradiční věcí. V případě jednání těchto cizinců na území ČR a se zdejší legislativou pak cizinci nechápou, že se dopustili protiprávního jednání, což někdy vede při řešení oznámení k vyostřeným situacím, které jsou psychickou zátěží i pro zakročující policisty. Dále byly častěji zaznamenány případy, kdy násilná osoba pečuje o osobu ohroženou, která je na ní jistým způsobem závislá, popřípadě došlo k vykázní násilné osoby, která není zletilá, ale obývá společné obydlí se svými rodiči, na kterých je existenčně závislá. Neméně podstatným problémem v této oblasti je i jazyková bariéra. Policisté se touto cestou seznamují se specifickými situacemi, se kterými se mohou později setkat a sdílejí tak vzájemně své zkušenosti.

V těchto a mnohých dalších ojedinělých případech se mnozí policisté dostávají do situace, kde si nemusí vždy vědět rady jak postupovat, obzvláště pokud věc nesnese odkladu a oznámení o incidentu se znaky domácího násilí je ve večerních a nočních hodinách. Pro tyto případy jsou policistům k dispozici metodici určení vnitřním předpisem a dále jsou jim předávány klíčové informace, jako jsou aktualizované seznamy tlumočnicků a ubytovacích zařízení nebo kontakty na pracovníky z řad přidružených organizací.

Smyslem vzdělávání v této problematice je jednak získávání nových informací v dané oblasti, ale také předávání příkladů z dobré praxe a předávání osobních zkušeností z přímého výkonu služby. Pro policisty, je také důležitá komunikace s jejich krajským metodikem. Je důležité, aby policisté věděli, na koho se mohou v případě jakéhokoli problému, nebo nejasností obrátit pro osobní, nebo metodickou pomoc, obzvlášť pokud jde o postup ve zvláštních a ojedinělých případech. Díky výše uvedenému systému vzdělávání policistů v kraji, policisté znají své metodiky, na které se v případě potřeby mohou obrátit a specifické problémy s nimi konzultovat. Znalost a povědomí o práci dalších dotčených osob pak může významně pozitivně ovlivnit spolupráci při řešení těchto incidentů.

4 DOMÁCÍ NÁSILÍ

Profesní vzdělávání policistů v oblasti domácího násilí a vykazání slouží pro přípravu policistů k samostatnému rozhodování a jednání v oznámených případech incidentů se znaky domácího násilí. Obsah vzdělávání není jednoznačně zaměřený pouze na domácí násilí jako takové, neboť se jedná o velmi rozsáhlou a komplikovanou problematiku a každý případ vyžaduje individuální posouzení a přístup.

Policisté se seznamují se základními pojmy v dané problematice. Učí se rozpoznávat míru rizika pro ohrožené osoby a případně identifikovat domácí násilí. Součástí vzdělávání je také legislativní rámec problematiky a administrativní zpracování.

Tato kapitola seznamuje čtenáře se základními pojmy v problematice domácího násilí. Autorka při výkladu vychází z odborných publikací, právních předpisů a interních aktů řízení.

4.1 Definice domácího násilí

Definice pojmu domácího násilí, není v současné legislativě přesně vymezena a stejně tak v odborných publikacích je pojem domácího násilí specifikován v různém pojetí.

Domácí násilí je nežádoucí jev, který je současnou společností považován za vysoce nebezpečný a je zařazen mezi sociálně patologické jevy. Domácí násilí v současné době upoutává pozornost různých vědních oborů, což následně vede k poskytování kvalitnější ochrany ohroženým osobám, ale také k účinnější formě postihů agresorů. Voňková, Spoustová (2016, s. 13)

V policejní terminologii se používá pojem incident se znaky domácího násilí (dále jen „incident“). Incidentem se rozumí každá událost, ke které došlo mezi rodinnými příslušníky a která vykazuje typické znaky domácího násilí. Metodická příručka č.1/2022 (Ředitelství služby pořádkové policie, Praha PČR online, cit. 2023-02-14)

4.2 Charakteristické znaky domácího násilí

Domácí násilí se zpravidla vyznačuje určitými charakteristickými znaky, za které se považuje dlouhodobé trvání násilného jednání, kterému je ohrožená osoba vystavena. Opakování páchaného násilí, násilné jednání není jednorázový incident. Jasná a neměnné role mezi účastníky, které se během jednotlivých incidentů nemění a eskalace násilí, je násilné jednání, které postupem času mění svou intenzitu. Čírtková (2008, s. 10 - 11)

4.2.1 Dlouhodobé a opakování trvání násilného jednání

Cyklus násilí se v různých intervalech opakuje po delší časový úsek a z pravidla se skládá ze tří fází. V první fázi dochází k růstu napětí, poté následuje druhá fáze, kde probíhá samotný násilný incident, po kterém přichází třetí fáze, ve které dochází ke zklidnění. Vargová et al.(2008, s. 37)

V případech, kdy došlo k ojedinělému a jednorázovému incidentu se nejedná o domácí násilí. Domácí násilí jako takové má podobu dlouhodobého a opakovaného násilného jednání. Topinka (2016, s. 13)

4.2.2 Eskalace a stupňování násilí

Eskalace a stupňující se násilné útoky se považuje spíše za podpůrný znak, který u jiných forem páchaného násilí, například psychické formy páchaného násilí, není tak patrný. Metodická příručka č.1/2022 (Ředitelství služby pořádkové policie, Praha PČR online, cit. 2023-02-14)

4.2.3 Rozdělení rolí

Jde o případy, kde lze jasně rozlišit násilnou a ohroženou osobu. Role násilné a ohrožené osoby se během jednotlivých konfliktů nemění. Při řešení incidentů se znaky domácího násilí, je na místě klíčové rozpoznat, kdo je ohroženou osobu a kdo osobou násilnou.

Za ohroženou osobu se považuje osoba, která je jednáním násilné osoby ohrožena. Jde o takové jednání, které ohroženou osobu poškozují a zpravidla narušuje její integritu

a psychickou stabilitu, čímž celkově narušuje její rozvoj. Metodická příručka č.1/2022 (Ředitelství služby pořádkové policie, Praha PČR online, cit. 2023-02-14)

4.2.4 Násilí páchané v soukromí

Násilí páchané v soukromí zahrnuje veškeré formy jednání, které je páchané neveřejně, skrytě. Ševčík, Špatenková (2011, s. 38)

Násilí páchané v soukromí je skryté, neveřejné násilné jednání, tzv. latentní násilí, je úzce provázáno s nedostatkem přímých svědků. Je pácháno zpravidla v soukromí, tedy ve společně obývaných prostorách, což často také souvisí s nedostatkem důkazních prostředků. K násilnému jednání však v některých případech může dojít také na veřejnosti. Ševčík, Špatenková (2011, s. 41)

4.3 Formy domácího násilí

Jednotlivé formy domácího násilí rozdělujeme podle konkrétní podoby páchaného násilí na fyzické, psychické, sexuální, ekonomické a sociální násilí. Ve většině případů se jednotlivé formy násilného jednání vzájemně prolínají. Čírtková (2008, s. 10)

4.3.1 Fyzické násilí

Fyzické násilí zahrnuje různé množství násilného jednání, jehož hlavním cílem je ublížit, přivodit oběti bolest anebo způsobit zranění. Jako nejčastější formy fyzického násilí se objevuje strkání, fackování, údery pěstí, kopání anebo tahání za vlasy. Jako projev fyzického násilí se také považuje znehybňování svazováním, či přivazování osoby k různým předmětům. Obzvláště brutální projev fyzického násilí je škrcení, pálení povrchu těla různými předměty, ohrožování zdraví a života bodnou, či střelnou zbraní. Voňková, Huňková (2004, s. 20)

4.3.2 Psychické násilí

Psychické násilí, které je také označováno jako násilí emocionální, je v podstatě zastoupeno ve všech podobách násilného jednání. Ohrožená osoba se fakticky musí vyrovnat s násilným jednáním, které jí způsobuje osoba blízká. Tato skutečnost přináší obětem domácího násilí psychickou destabilizaci a traumatizaci. Čírtková (2008, s. 20)

Psychické násilí lze dále ještě rozlišit na verbální a neverbální násilí. Verbální psychické násilí zahrnuje slovní napadání hrubými hanlivými výrazy, ponižování anebo zesměšňování a jako projev neverbálního násilí uvádějí například úmyslné ničení oblíbených věcí. U psychického násilí, bývá stěžejní absence stop páchaného násilí na oběti, viditelné nejsou například krevní podlitiny, oděrky, otevřené rány, stopy po popáleninách či jiných zranění. V těchto případech se páchané násilí velmi těžce prokazuje. Ševčík, Špatenková (2011, s. 49)

4.3.3 Sexuální násilí

Sexuální násilí obsahuje různé sexuální praktiky, které jsou vynucovány proti vůli ohrožené osoby, která tyto podstupuje nedobrovolně. Voňková, Huňková (2004, s. 20)

V mnohých případech, vyžaduje násilná osoba od svého protějšku pohlavní styk nebo jiné sexuální praktiky po násilném incidentu. Oběť se ze strachu z případného dalšího násilného útoku tomuto raději podvolí, což násilná osoba považuje za milostný akt a svolení vnímá za nevyslovené přijetí omluvy. Vargová et al. (2008, s. 121)

Z pohledu práva je za sexuální násilí, považováno každé jednání, které naplňuje skutkovou podstatu trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti ve smyslu trestního zákoníku. Jelínek (2009 s. 231 - 244)

4.3.4 Ekonomické násilí

Za ekonomické násilí lze považovat jednání, kterým násilná osoba omezuje, nebo zcela znemožňuje oběti přístup k finančním prostředkům, popřípadě znemožňuje vykonávání zaměstnání. Účelem takového jednání je odepření přístupu k penězům jak k vlastním tak rodinným, čímž se oběť na násilné osobě stává zcela závislou. Ve výjimečných případech

je oběť v důsledku takového jednání vystavena chudobě a nuznému životu. Voňková, Huňková (2004, s. 20 - 21)

4.3.5 Sociální násilí

Sociální násilí je někdy také označováno, jako sociální izolace. Cílem tohoto jednání je izolace od společnosti, rodiny a přátel. Čím větší a delší je sociální izolace, tím se také snižuje pravděpodobnost násilnou osobu opustit. Conway (2007, s. 19)

Sociální násilí v podstatě představuje naprostý dohled nad životem. Násilná osoba tak rozhoduje o všem, co je vhodné a co naopak a to vč. oblékání, stravy a jakýchkoliv aktivit a zájmů. Voňková, Spoustová (2016, s. 27)

5 POSTUP A OPRÁVNĚNÍ POLICIE V PŘÍPADECH INCIDENTŮ SE ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Tato kapitola pojednává o postupu a oprávnění policie při řešení oznámených incidentů se znaky domácího násilí a provádění institutu vykazání. Postup a oprávnění policie je stanoven v zákoně o Policii ČR. Pro účely řešení incidentů se znaky domácího násilí, postupují policisté jednak v souladu s uvedenou právní normou, ale také v souladu s interními akty řízení.

Dle ustanovení zákona o policii patří mezi hlavní úkoly Policie České republiky ochrana bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku. Šteinbach (2019, s. 2)

V případech oznámených incidentů se znaky domácího násilí, policisté svou činností získávají maximum informací k incidentu, které lze získat ze samotného místa události v informačních policejních systémech, nebo za pomoci dozorčí služby, popřípadě prostřednictvím operačního důstojníka. V této počáteční fázi, jsou všechny informace klíčové a stejně tak důležité je jejich předávání, jakékoliv opomenutí, nebo změna obsahu informací, může mít fatální následky a to jak pro zasahující policisty, tak pro ohrožené osoby nebo osobu násilnou. V případě, že v informačních systémech nejsou k účastníkům incidentu, žádné dostupné informace, jsou policisté zcela odkázáni pouze na obsah sdělení v oznámení, popřípadě na svou vlastní místní znalost. Nedostatek počátečních informací, představuje po policisty, kteří vstupují do neznámého prostoru extrémně náročnou a stresující situaci, přesto hlavním úkolem zůstává ochrana ohrožených osob a zabránění dalších nebezpečných útoků násilné osoby. Policisté tak musí vyhodnotit nebezpečí útoků a provést na místě oznámení prvotní a neodkladné úkony. Pokyn policejního prezidenta č 181/2020 (PP ČR, policejní prezident: Sbíрка interních aktů řízení, online, cit. 2023-02-14)

Policista v místě události, musí v rámci svých možností uklidnit, izolovat agresora a urovnat napjatou situaci. Tato fáze bývá mnohdy spojena s dalšími stěžejními okolnostmi, jako jsou osobnostní a povahové vlastnosti účastníků, skutečnost, zda se jedná o osoby ovlivněné alkoholem, psychotropní, nebo jinou omamnou látkou, dále zda došlo ke zranění osob a v jakém rozsahu, popřípadě, zda byla k násilí užita zbraň. Dalším důležitým faktorem, který v místě incidentu ovlivňuje celý průběh, je přítomnost

nezletilých dětí, obzvlášť pokud byly přítomny samotnému incidentu, anebo bylo násilí směřováno přímo proti jejich osobě. V případech, kdy v důsledku incidentu došlo ke zranění osob, poskytne policista první pomoc a následně na místo přivolá záchrannou službu. Po provedení všech nezbytných prvotních úkonů na místě, si policisté ověří totožnost účastníků incidentu a provedou prvotní šetření za účelem zjištění všech potřebných informací a okolností v souvislosti s incidentem, na základě kterých vyhodnocují míru hrozby nebezpečného útoku a zvlášť závažného útoku. Pro tyto účely policie používá diagnostickou metodu SARA DN, která je cíleně zaměřena na identifikaci znaků domácího násilí. Metodická příručka č.1/2022 (Ředitelství služby pořádkové policie, Praha PČR online, cit. 2023-02-14)

5.1 SARA DN

SARA DN je diagnostická metoda a pomůcka, která je zaměřena na identifikaci domácího násilí. Šedivá (2007 s. 7)

Metodu SARA DN, používají policisté za účelem vyhodnocení míry hrozby nebezpečného útoku a zvlášť závažného útoku. Pokud byla závěrem hodnocení splněna podmínka hrozby nebezpečného útoku, je policista povinen přijmout adekvátní opatření aby eliminoval případné další rizika. K opatření přistoupí i v případech, které nevykazují typické znaky domácího násilí. Metodická příručka č.1/2022 (Ředitelství služby pořádkové policie, Praha PČR online, cit. 2023-02-14)

5.2 Institut vykázání

Institut vykázání je oprávnění policie dle ustanovení § 44 zákona o Policii ČR. Vykázání je preventivního charakteru, jehož smyslem je oddělit ohroženou a násilnou osobu. Šteinbach (2019, s. 87)

Policie tímto institutem krátkodobě zabrání v pokračování násilného jednání a umožní účastníkům incidentu konflikt řešit. Osoba, která byla ze společně obývaných prostor vykázána, se musí zdržet jakéhokoliv kontaktu s ohroženou osobou. Za osoby ohrožené se považují všechny nezletilé děti (osoby mladší 18-ti let) žijící ve společné domácnosti.

Stanovisko k postupu policie vůči dítěti v postavení svědka v případech domácího násilí (Odbor bezpečnostní politiky, Praha MV online, cit. 2023-02-21)

V případě, že policisté využijí svého oprávnění ve smyslu vykázání, je nutné vysvětlit, že vykázání, které bylo realizováno za určitých splněných podmínek, se nemusí nezbytně krýt s problematikou domácího násilí, kde jsou pevně stanovené znaky, jako jsou například dlouhodobost a opakovanost násilného jednání mající stupňující tendenci, nebo nutnost faktického společného obydlí, popřípadě výskyt několika různých forem násilí. Také se nepřihlíží k právní kvalifikaci spáchaného jednání z pohledu právních předpisů. Pro realizaci institutu vykázání postačí, fakt že jednání násilné osoby bylo jednorázové a způsob útoku, byl obzvláště surový. Metodická příručka č.1/2022 (Ředitelství služby pořádkové policie, Praha PČR online, cit. 2023-02-14)

Vykázání je jedním z významných zásahů do práv a svobod osob žijících na území ČR. V tomto případě se při vykázání musí postupovat v souladu s legislativou, v rámci níž je povinností vykazujícího policisty řádně a prokazatelně poučit o právech a povinnostech obě zúčastněné osoby, tedy ohroženou a násilnou osobu ve smyslu ustanovení § 45 zákona o Policii ČR. Přesně oběma stranám definovat pravidla a podmínky, za kterých bude následné období po dobu vykázání probíhat.

Policista je povinen oznámit vykázání oběma účastníkům incidentu, tedy násilné i ohrožené osobě. Poté vyhotovit protokol Potvrzení o vykázání, který spolu s písemným poučením předá vykázané i ohrožené osobě proti podpisu. Pokud násilná osoba s vykázáním nesouhlasí je oprávněna na místě proti vykázání podat námitky, které policista uvede v protokolu a následně tyto předá příslušnému krajskému ředitelství policie. V případě vykázání je umožněno vykázané osobě, aby si ze společného obydlí vzala své věci, které výlučně sloužící pro její potřebu (osobní doklady, vlastní cennosti a věci nezbytné pro výkon povolání). Pokud k vykázání dojde v době nepřítomnosti násilné osoby, má vykázaná osoba právo si v následné době za přítomnosti policie ze společného obydlí vzít své věci, o čemž musí být ohrožená osoba předem vyrozuměna. Vykázaná osoba na vyzvu policejního orgánu předá své klíče od obydlí, které po dobu vykázání zůstávají u spisového materiálu. Dále také policista, který vykázání provádí, předá vykázané osobě písemné informace o možnostech náhradního ubytování, které může využít po dobu vykázání. Ohrožené osobě policista poskytne v rozsahu svých možností

nezbytnou intervenci, také jí sdělí, že bude kontaktována pracovníky intervenčního centra a poskytne jí informace o institucích, které jsou zřízené pro poskytování pomoci obětem domácího násilí a poučí ohroženou osobu o možnosti využití psychologických, nebo sociálních služeb. Vykázat násilnou osobu je policista oprávněn i v její nepřítomnosti a také bez souhlasu ohrožené osoby. Šteinbach (2019, s. 91 - 95)

Délka tohoto období, tedy doba vykázání činí 10 dní, přičemž uvedená desetidenní lhůta se počítá až od následujícího dne po samotném vykázání a končí ve 24:00 hodin desátého dne. Desetidenní lhůta pro vykázání je pevně stanovená a nelze jí zkrátit. Pokud si ohrožená osoba požádá o vydání předběžného opatření podle ustanovení § 76 odst. b) zákona č. 99/1963 Sb., Občanského soudního řádu u příslušného okresního soudu o její prodloužení, se v tomto případě doba prodlužuje na základě vydaného předběžného opatření. Šteinbach (2019, s. 90)

5.3 Legislativa problematiky domácího násilí a institutu vykázání

Institut vykázání je realizován vždy na základě protiprávního jednání násilné osoby. V případech oznámeného incidentu se znaky domácího násilí postupují policisté v případě samotného vykázání v souladu s právní normou a interními předpisy.

- Dle ustanovení § 44 až 47 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.
- Pokyn policejního prezidenta č. 181/2020 o postupu při řešení incidentů se znaky domácího násilí.
- Metodická příručka ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidenta České republiky č. 1/2022.

V souvislosti s řešením samotného konkrétního jednání, se legislativa odvíjí od závažností páchaného násilí. Pokud po zhodnocení věci na základě provedeného šetření dojde policejní orgán k závěru, že se násilná osoba dopustila jednání mající znaky přestupku ve smyslu zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, postupuje policejní orgán v souladu se zákonem 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Pokud jednání násilné osoby naplnilo skutkovou podstatu trestného činu ve smyslu zákona č. 40/2009 trestního zákoníku, postupuje policejní orgán v souladu s trestním řádem.

5.4 Domácí násilí a média

Domácí násilí, jako samostatný patologický jev, nebyl od počátku vzniku právních norem České republiky a ani v předchozích obdobích řešen. Konflikty mezi osobami žijícími ve společné domácnosti byly řešeny ze strany policie v rámci přestupkového nebo trestního zákona stejně jako v dnešní době, ale chyběl zde samotný institut vykazání, a tím bezprostřední ochrana ohrožených osob.

S příchodem problematiky domácího násilí a vykazání, která se opírá již o zákonnou normu zákona o Policii, dalo ohroženým osobám právo na bezpečnější a důstojnější život. V rámci toho došlo také k medializaci dané problematiky, aby osoby ohrožené domácím násilím byly ze strany médií informovány o možnostech své ochrany.

Dle World Health Organization - WHO - česká zkratka světové zdravotnické organizace SZO (Ustav zdravotnických informací a statistiky ČR, online, cit. 2023-02-19)

Dle WHO se domácí násilí negativně odráží v celé společnosti a negativní dopad má také na děti. Násilí v rodinách může u dětí způsobovat řadu poruch chování a emocí, což může mít špatný dopad na jejich budoucí život a násilné jednání mnohdy přenášejí do svého života. WHO považuje domácí násilí za týrání dětí. (World Health Organization, online, cit. 2023-02-12)

Statistický vývoj domácího násilí v České republice

Tab. 1: Vývoj domácího násilí v jednotlivých krajích České republiky za období od roku 2007 do 2021. (Bílý kruh bezpečí, online, cit. 2023-02-17)

KRAJ	Vykázání v jednotlivých krajích v letech 2007 - 2021															celkem
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Jihočeský	50	37	35	84	72	64	63	56	54	53	57	47	52	45	37	806
Jihomoravský	82	72	82	87	118	150	128	118	124	117	106	112	115	130	108	1649
Karlovarský	32	46	49	79	137	111	97	114	93	89	82	70	57	46	39	1141
Královéhradecký	34	22	16	44	45	52	41	35	32	57	113	73	97	112	89	862
Liberecký	30	36	68	62	82	104	113	100	79	80	80	76	76	101	66	1153
Moravskoslezský	213	110	111	108	135	97	107	124	112	122	117	127	125	93	103	1804
Olomoucký	44	35	43	61	112	100	94	87	109	95	93	75	73	75	57	1153
Pardubický	61	39	44	73	92	104	83	80	69	77	60	55	55	43	30	965
Plzeňský	16	22	14	27	23	30	39	42	31	26	31	31	27	40	29	428
Hlavní město Praha	59	34	48	104	123	138	155	213	192	206	200	186	177	167	150	2152
Středočeský	79	67	59	64	121	106	111	119	104	103	103	120	123	82	62	1423
Ústecký	81	87	134	133	202	204	156	137	163	181	204	197	159	136	112	2286
Vysočina	32	26	39	51	42	43	73	74	77	55	47	64	73	52	41	789
Zlínský	49	46	36	81	126	102	101	83	67	55	57	53	50	48	37	991
Celkem vykázání	862	679	778	1058	1430	1405	1361	1382	1306	1316	1350	1286	1259	1170	960	17602

Tab. 2: Vývoj domácího násilí a vykázaní v průběhu roku 2022 mapující kraje v České republice po měsících. (Bílý kruh bezpečí, online, cit. 2023-02-17)

KRAJ	Vykázaní v jednotlivých krajích v roce 2022												celkem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
Jihočeský	1	6	1	5	7	3	3	1	2	3	3	8	43
Jihomoravský	15	11	3	6	15	9	6	13	9	11	11	10	119
Karlovarský	4	2	2	6	4	1	0	5	5	4	5	3	41
Královéhradecký	2	10	5	8	6	3	7	9	4	4	7	4	69
Liberecký	5	5	10	7	3	3	7	4	5	2	6	3	60
Moravskoslezský	12	5	3	8	9	6	11	2	9	10	4	8	87
Olomoucký	10	8	6	12	9	5	1	7	8	5	5	7	83
Pardubický	2	5	4	1	7	4	4	1	1	2	8	3	42
Plzeňský	2	2	3	2	4	1	4	1	2	3	4	2	30
Hlavní město Praha	10	19	13	17	10	12	17	15	11	11	8	13	156
Středočeský	9	5	7	7	4	6	2	11	6	6	3	8	74
Ústecký	19	17	14	11	16	11	8	17	16	17	13	18	177
Vysočina	6	1	6	6	7	5	4	2	2	4	10	4	57
Zlínský	5	2	8	0	4	2	4	4	2	10	1	6	48
CELKEM VYKÁZÁNÍ	102	98	85	96	105	71	78	92	82	92	88	97	1086
z toho opakovaná	13	20	9	19	12	15	11	12	13	13	12	12	161
tj. v %	13	20	11	20	11	21	14	13	16	14	14	12	15

Vývoj domácího násilí lze částečně monitorovat dle vedených statistik vykazání. Statistiky vykázaných násilných osob jsou policií ČR a Bílým kruhem bezpečí vedeny od implementace institutu vykazání do legislativy, tedy od roku 2007.

Vykazání v letech 2007 až 2009 bylo nejnižší. Tuto skutečnost lze právě spatřovat s postupnou integrací institutu vykazání do praxe. Naopak v období 2010 až 2020 se vykazání dostalo přes 1 tisíc případů ročně, kdy v letech 2011 a 2012 překročilo hranici 1400 případů za rok. V následném období došlo opět k poklesu případů. V letech 2021 a 2022 se počet případů stabilizoval okolo 1 tisíce. Celkový počet evidovaných vykazání od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2022 činí 18 688 incidentů.

Pohled autorky, v souvislosti se statistickými údaji je nutné uvést, že evidované údaje odpovídají pouze počtu vykázaných osob a nejedná o počty odpovídající páchanému domácímu násilí. Jak již bylo v předchozích kapitolách uvedeno, vykázat násilnou osobu ze společného obydlí lze i v případech, kdy se o tzv. domácí násilí nejedná. Údaje tak nezahrnují případy násilného jednání, ve kterých nedošlo k vykazání, a také nezahrnují údaje o násilném jednání, které nebylo řešeno policií. Sítím statistik tak může propadat nespočet případů domácího násilí.

PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část této bakalářské práce nahlíží do problematiky domácího násilí z pohledu policistů služby pořádkové policie v Karlovarském kraji. Věnuje se konkrétním otázkám v souvislosti s postupem a činností policie na místě oznámení incidentů se znaky domácího násilí a při realizaci vykázaní.

6 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

6.1 Cíl výzkumného šetření

Cílem praktické části práce bylo vyhledat stěžejní překážky související s realizací institutu vykázaní a identifikací domácího násilí u policistů v přímém výkonu služby v Karlovarském kraji. Dílčím cílem praktické části bylo, na základě zjištěných poznatků z výzkumného šetření sestavit soubor vhodných doporučení a postupů pro další profesní vzdělávání v této oblasti.

6.2 Metodologie výzkumného šetření

S ohledem na dostupnost informací a hlavní cíl práce, byla pro výzkumné šetření použita kvalitativní metoda výzkumu. Technikou pro získávání dat byl nejvíce přínosný polostrukturovaný řízený rozhovor. Polostrukturovaný rozhovor byl zvolen k získání nejvyššího možného množství informací a relevantních poznatků, které jsou pro řešení této problematiky klíčové. Rozhovor nebyl pro tuto práci pouhým sběrem dat, ale do jisté míry měl charakter intervence a respondentům byl nabídnut dodatečný kontakt.

6.3 Výběr a charakteristika vzorků výzkumu

Výběr vzorku kvalitativního výzkumu, byl zúžen na specifickou skupinu policistů, kteří splňovali určitá kritéria. Hlavním kritériem výběru bylo, služební zařazení do nepřetržitého výkonu služby Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje. Dále délka služebního poměru, která je delší než tři roky a respondent má úspěšně vykonanou

služební zkoušku. Jako adekvátní a dostačující počet respondentů pro výzkumné šetření byl zvolen počet devíti respondentů, přičemž věková hranice, pohlaví, nebo typ obvodního oddělení, nebyla při výběru vzorku specifikovaná žádnými kritérii. Počet devíti respondentů byl zvolen také z důvodu rozložení Karlovarského kraje, který disponuje třemi územními odbory a pro výzkumné šetření, byl žádoucí rovnoměrný sběr dat.

6.4 Výzkumné otázky

Výzkumné otázky vycházely ze zvoleného cíle a stanoveného výzkumného problému. Přinášejí konkrétní poznatky, které jsou klíčové pro naplnění cíle empirické části této práce.

Výzkumná otázka č. 1

- Jaké faktory u zasahujících policistů mají vliv na řešení problematiky domácího násilí a realizaci vykázaní?

Výzkumná otázka č. 2

- Jaké jsou stěžejní překážky pro policisty při řešení incidentů se znaky domácího násilí?

Výzkumná otázka č. 3

- Jaký má přínos vzdělávání v problematice domácího násilí a vykázaní pro policisty v přímém výkonu služby?

Výzkumná otázka č. 4

- Lze vzdělávání policistů využít pro zkvalitnění činnosti policistů v problematice domácího násilí a vykázaní?

6.5 Průběh výzkumného šetření

Polostrukturované řízené rozhovory byly hlavním a jediným zdrojem informací pro empirickou část této bakalářské práce.

Pro výzkumné šetření byli osloveni policisté z celého krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, kteří splňovali kritéria pro výzkumné šetření. K účasti se přihlásilo celkem 68 policistů, z nichž bylo osloveno devět respondentů. Rozhovory s respondenty byly realizovány v období od 27. 12. 2022 do 05. 03. 2023 a celkem bylo provedeno v tomto období devět rozhovorů. V průběhu realizace výzkumného šetření se autorka nesečkala se záporným přístupem. Respondenti na jednotlivé otázky odpovídali upřímně a ochotně a své odpovědi obohatili o řadu zajímavých podnětů a připomínek.

Z důvodu zajištění anonymity všech respondentů, nejsou v této práci uvedeny žádné osobní údaje, ani informace, které by později mohly vést ke ztotožnění respondentů, s čímž byli srozuměni před samotným rozhovorem. Respondentům byl také předem sdělen účel výzkumného šetření a prohlášení, že získaná data budou použita výlučně pro výzkumné účely této práce.

Respondentům byly kladeny předem připravené otázky a případně byli dotazováni podotázkami, které doplňovaly okruh sledovaných problémů. Odpovědi byly písemně zaznamenávány do předem připraveného archu a následně doslovně přepsány do praktické části této bakalářské práce.

Sběr samotných dat byl získán na základě odpovědí na jednotlivé otázky, popřípadě nasloucháním vyprávění respondentů. Každý rozhovor byl proveden pouze za přítomnosti tazatele a respondenta. Z důvodu zachování objektivity, nebyly v průběhu rozhovorů, respondentům kladeny žádné doptávající a kapiózní otázky. Časová dotace jednotlivých rozhovorů nebyla časově omezena, z důvodu zachování individuálního přístupu k jednotlivým respondentům.

6.6 Výsledky výzkumného šetření

Přepis rozhovoru ID 1

Tazatel: Jaroslava Kasslová

Věk respondenta: 29 let

Dosažené vzdělání: středoškolské

Délka služebního poměru: 3 roky

T: Nejprve bych Vás chtěla poprosit o základní informace k Vaší osobě. Kolik je Vám let? A jaké je Vaše dosažené vzdělání?

R: Je mi 29 let a mám úplné středoškolské vzdělání s maturitou - Gymnázium, takže všeobecné.

T: Jak dlouho jste ve služebním poměru? A jaké je Vaše služební zařazení u policie?

R: Mám za sebou služební zkoušku, takže jsem ve služebním poměru tři roky. Dělam obchůzkovou a hlídkovou činnost a jsem i okrskář. Ještě jenom upřesním tu dobu mého služebního poměru, když odečteme základní odbornou přípravu, můžeme brát dva a půl roku v přímém výkonu služby.

T: Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti s řešením incidentů se znaky domácího násilí a s vykááním?

R: Tak s několika případy jsem se už setkala, převážně v rodině mezi družkou a druhem, nebo mezi manželi. V jednom případě se jednalo o děti, které si nějakým způsobem dovolovaly na rodiče, takže večer tam probíhaly rodinné hádky, ale ve většině případů tam nebylo žádné fyzické napadení. Většinou to byly slovní šarvátky, takže nějaké zkušenosti mám. A co se týče toho vykáání? Ještě jsem nevykazovala, pomáhala jsem jednou, spíše jsem byla jednou přítomna vykáání. Takže jsem ani nebyla v místě oznámení, kde bych vyhodnotila situaci jako domácí násilí a že bude nutno použít institut vykáání.

T: Jaké jsou dle Vás tři největší problémy při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykáání?

R: Tak určitě to bude nedostatečná, nebo špatná komunikace s obětí při příjmu oznámení. Když hlídka přijede na místo oznámení a ta oběť, budu říkat oběť, protože to může být jak žena, tak muž. Tak v tu chvíli, když to oběť oznamuje na linku 158, dostane k tomu nějaký impuls, proč to oznamuje, třeba se jí stalo něco závažného a konflikt už vyvrcholil do té míry, že dostala strach a jednání oznámila. A než hlídka přijede na místo, záleží na tom, odkud jede, může to být jen pět minut ale také i patnáct, nebo dvacet minut, si oběť začne uvědomovat, co bude následovat, až policie přijede. Během toho času začne mít třeba výčitky a také strach a ta komunikace s tou obětí na místě je mnohem horší, bojí se o tom mluvit. Někdy se stane, že je násilná osoba na místě, protože ne vždy to jde je hned oddělit. Hlídka se potom snaží z té oběti dostat nějaké informace, ale je to hrozně problematické a ty informace jsou potom zkreslené a neúplné. A v kombinaci, kdy člověk

nemá tolik zkušeností z přímého výkonu jako já, tak pak se samozřejmě může stát, že to člověk špatně vyhodnotí. Takže opakuji, největší problém vidím v časovém prodlení od příjmu oznámení k dojezdu na místo. Potom nedostatek prvotních informací při přijetí oznámení. Když třeba o těch lidech vůbec nic nevíme a nejsou v systémech žádné záznamy. Ta nevědomost o tom, co se ve skutečnosti děje. A třetí problém, je asi i trochu respekt z administrativy, ale nemám ty zkušenosti a administrativní činnost mi přijde už tak velmi složitá. Ale možná je to tím, že jsem vykázání ještě nedělala. Až si tím projdu, tak mi to možná přijde jednodušší.

T: Jak tyto problémy mohou ovlivňovat řešení problematiky v praxi?

R: To, že prostě ta oběť nechce, nebo třeba nemůže se k tomu vyjádřit, anebo je prostě nějak ovlivněná. Tam je podle mě největší riziko toho, že to může být celé díky tomu špatně vyhodnocené a potom také samozřejmě ty nedostatečné zkušenosti.

T: Jak byste charakterizovala své profesní vzdělávání v problematice domácího násilí a vykázání v rámci základní odborné přípravy?

R: No to bude docela jednoduché. Takže my jsme měli na problematiku domácího násilí, co si tak matně pamatuji přibližně časovou dotaci v rozsahu asi deseti vyučovacích hodin. No a modelové situace? No proběhla asi 1 nebo dvě 2, které ale nejsou reálné. I když se člověk snaží a má scénář, tak prostě reálně nezahraje tu oběť, nejde to. Vzdělání na ZOP, je jenom o těch základech, pro výkon bych to zhodnotila jako nedostatečné, aspoň z mého pohledu. Ale zase chápu, že nás tam nemůžou naučit všechno. Za mě tam chybí nějaké psychologické profilování pachatelů. Kdybych měla jednu službu s policistou, který tu problematiku zná hodně dobře a jenom by mi to na nějakém případě vysvětloval, třeba na výjezdu a věnoval by se mi, tak by to bylo pro mě víc přínosné, než to vzdělávání v rámci té ZOP. Také vidím problém v tom, že je to jenom teorie a že to není propojené s praxí. Třeba my jsme tam dělali nějaké případy, ale v podstatě jsme řešili jen ten případ jako takový. Člověk ale už neviděl ty příčiny, jak to všechno vzniklo a ani neviděl, jak to dopadlo, takže jsme nemohli ten případ sledovat od začátku do konce a to je podle mě hrozná škoda.

T: Jaké mělo vzdělání v rámci základní odborné přípravy pro Vás přínos?

R: Tak přínos to asi nějaký mělo, aby aspoň člověk věděl charakteristiku domácího násilí a seznámil se s metodou SARA DN. Takže nějaký přínos to stoprocentně mělo, ale je to spíš přínosný po administrativní stránce, než aby to mělo přínos do praxe, jak se třeba

chovat na místě oznámení, jak vytěžovat osoby, na co se jich ptát a tak podobně. Já jako policistka na místě, potřebuji vědět, co se stalo a proč a jak těm lidem pomoc.

T: Jaká forma a četnost vzdělávání v problematice domácího násilí, by byla pro Vás přínosná?

R: Já si myslím, že v tomhle ohledu by klidně stačilo nějaké soustředění jednou za rok aspoň pro jednoho člověka ze služebny, který by pak navázal na své kolegy v tom smyslu, že on by byl proškolený a potom si udělal také svoje mini školení na své služebně. Viděla bych to tak na dva až tři dny a právě bych tam zakomponovala i školení od psychologů. Potom abychom se mohli také seznámit s případy v kraji a vědět jak postupovat ve výjimečných případech.

T: Jaké informace a znalosti z oblasti domácího násilí jsou pro Vás klíčové?

R: Tak hlavně potřebuji vědět jak komunikovat s těmi lidmi, jak třeba vyprofilovat pachatele, jak vyprofilovat oběť, jestli je pravá, nepravá anebo jakou pomoc nejlépe ji nabídnout. Taky jak se na místě chovat.

T: Takže je pro Vás klíčové vědět, jak komunikovat s lidmi?

R: Ano, přesně tak. Všechno ostatní si můžu dohledat nebo se doptat, ale když ta oběť nechce nebo nemůže mluvit, nebo to jsou staří lidé nebo malé děti, tak potřebuji vědět jak s nimi komunikovat, tohle asi získám postupem času. Je mi jasné, že zkušenosti nejdou urychlit.

T: Máte k tomuto tématu nějaké své vlastní postřehy, nebo připomínky?

Možná taky mít nějakou možnost načerpat zkušenosti, třeba od kolegů, nebo s nimi nějakou dobu sloužit. Třeba by mi pomohlo mít i přístup do jiných spisů. Mohla bych si přečíst několik výslechů, abych věděla na co se ptát.

T: Moc děkuji za Váš čas a ochotu.

R: Není vůbec za co.

Přepis rozhovoru ID 2

Tazatel: Jaroslava Kasslová

Věk respondenta: 44 let

Dosažené vzdělání: středoškolské

Délka služebního poměru: 14 let

T: Nejprve bych Vás chtěla poprosit o základní informace k Vaší osobě. Kolik je Vám let? A jaké je Vaše dosažené vzdělání?

R: Je mi už 44 let bohužel a mám dokončené středoškolské vzdělání.

T: Jak dlouho jste ve služebním poměru? A jaké je Vaše služební zařazení u policie?

R: 14 let a moje pracovní pozice je inspektor - obchůzková a hlídková činnost na obvodním oddělení.

T: Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti s řešením incidentů se znaky domácího násilí a s vykááním?

R: Moje zkušenosti nejsou moc veliké a to z důvodu, že sloužím na malém obvodním oddělení a domácího násilí tady není často řešeno. Za svou praxi jsem se již setkal s domácím násilím, ve čtyřech případech jsem úspěšně vykázal.

T: Jaké jsou dle Vás tři největší problémy při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykáání?

R: Tak asi jako první problém bych označil, že pokaždé není případ hned od začátku jednoznačný. Většinou je problém v komunikaci s lidmi na místě oznámení, hlavně s obětí. Často jde o nepřehledné situace a někdy nejde rozeznat, co přesně se stalo. Teda pokud budu mluvit všeobecně, protože pokud dojde k nějaké vážnější újmě nebo je to od začátku jednoznačný, pak je to úplně o něčem jiném.

T: Jak tyto problémy mohou ovlivňovat řešení problematiky v praxi?

R: Nejvíce se to podle mě může projevovat nejistotou. Na jednu stranu to nemůžete podceňovat, ale ani přeceňovat. A když to není od začátku hned jednoznačné a nemáte dostatek informací, komplikuje to celý následný postup. Hlavně to pak komplikuje život i těm, kterých se to týká.

T: Jak byste charakterizoval své profesní vzdělávání v problematice domácího násilí a vykáání v rámci základní odborné přípravy?

R: V rámci základní odborné přípravy, kterou jsem absolvoval před 14 lety, tak si bohužel již přesně nepamatuji na detaily výuky. Uvedené problematice bylo věnováno několik hodin výuky, ale pouze jen v teoretické rovině.

T: Jaké mělo vzdělání v rámci základní odborné přípravy pro Vás přínos?

R: Mohu uvést, že jen to, že jsem měl povědomí o tom co domácí násilí je, to není těžké pochopit, na to stačí opravdu jen pár hodin teorie, ale výuka rozhodně neposkytla takové informace, abych vždy a za všech okolností přesně věděl, co a jak mám v praxi dělat.

T: Jaká forma a četnost vzdělávání v problematice domácího násilí, by byla pro Vás přínosná?

R: Myslím si, že školení na uvedenou problematiku by mělo probíhat v co nejmenším kolektivu. Ideálně na domovských odděleních a součástí školení, by mělo být i školení ze strany intervenčního centra v intervalu 1- 2 ročně. Jako jeden z hlavních bodů školení by mělo být předvedení zpracování problematiky v systému ETR (elektronické trestní řízení). Tedy zpracování celého případu i po administrativní stránce.

T: Jaké informace a znalosti z oblasti domácího násilí jsou pro Vás klíčové?

R: Klíčové pro mě je vědět jakým způsobem proces funguje. Poté co jsem to celé pochopil, ztratil jsem obavu z řešení této problematiky. Vzhledem k získaným zkušenostem v praxi, jsem získal i povědomí o osobách, na které je možné se v případě nejasnosti obrátit což je pro mě velmi důležité.

T: Máte k tomuto tématu nějaké své vlastní postřehy, nebo připomínky?

R: Asi by bylo dobré mít alespoň povědomí, na koho se v případě potřeby obrátit a případ zkonzultovat, protože je to opravdu složité a každý případ je ojedinelý.

T: Děkuji, to je z mé strany vše.

Přepis rozhovoru ID 3

Tazatel: Jaroslava Kasslová

Věk respondenta: 42 let

Dosažené vzdělání: vysokoškolské, Bc.

Délka služebního poměru: 3,5 roku

T: Nejprve bych Vás chtěla poprosit o základní informace k Vaší osobě. Kolik je Vám let? A jaké je Vaše dosažené vzdělání?

R: V pořádku, to samozřejmě můžete.

R: Je mi 42 let a mám dosažený stupeň vysokoškolského vzdělání v pedagogickém směru.

T: Jak dlouho jste ve služebním poměru? A jaké je Vaše služební zařazení u policie?

R: Sloužím necelé čtyři roky a jsem vrchní asistent na obvodním oddělení.

T: Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti s řešením incidentů se znaky domácího násilí a s vykááním?

R: Obvodní oddělení, kde sloužím, tuto problematiku v průběhu mé služby zde několikrát řešilo a všichni jsme byli tohoto součástí. Osobně jsem byl dvakrát na místě a následně jsem prováděl ke spisu šetření.

T: Takže s případem, kde bylo provedeno vykázání, jste se již setkal, ale jen v rámci spolupráce s ostatními kolegy.

R: Ano, přesně tak. Zatím jsem se neocitl v situaci, že bych přijal oznámení a o celé věci bych musel rozhodovat.

T: Jaké jsou dle Vás tři největší problémy při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykázání?

R: V první řadě je to postoj společnosti, ale také jednotlivců vůči této problematice. Ve společnosti jsou celkově velmi neosobní vztahy a to k odhalení domácího násilí moc nenapomáhá. Je to vidět, když se provádí šetření mezi lidmi i v případech, kdy se šetří majetková újma. Lidé nechtějí spolupracovat, odmítají sdělit jakékoliv informace a nechtějí být do případu vtahováni. Smutné je, že často by mohli pomoci, ale neudělají to, protože se jich to netýká.

T: Takže jako hlavní problémy, byste označil neochotu společnosti spolupracovat s policií a ty další dva?

R: Ano, můžeme si tedy pod tím představit špatnou komunikaci s veřejností. A také s lidmi, kterých se to týká.

T: Jak tyto problémy mohou ovlivňovat řešení problematiky v praxi?

R: Celé to pak komplikuje řešení této problematiky, policie nemá dostatek relevantních informací a nemůže tak dojít k odhalení domácího násilí. Ve věci se pak špatně rozhoduje a někdy to ani nejde.

T: Jak byste charakterizoval své profesní vzdělávání v problematice domácího násilí a vykázání v rámci základní odborné přípravy?

R: Takto specifická problematika vyžaduje specializované pracoviště a s tím spojené adekvátní vzdělání. Základní vstup, který ZOP v této problematice poskytuje je jenom pro získání všeobecných znalostí této problematiky, což je ve výkonu naprosto nedostatečné. Znalost problematiky je jedna věc, ale využití těch znalostí v praxi je věc druhá.

T: Jaké mělo vzdělání v rámci základní odborné přípravy pro Vás přínos?

R: Byl to jakýsi základní teoretický vstup do této problematiky.

T: Jaká forma a četnost vzdělávání v problematice domácího násilí, by byla pro Vás přínosná?

R: Začal bych obráceně a nejprve bych uvedl co je dle mého názoru naprosto nevyhovující, a to je forma e-learningu. Vzdělávání by mělo mít určitě formu distanční výuky v co nejmenší skupině posluchačů. Přednášky by měl realizovat specialista na domácí násilí společně s psychologem.

T: A četnost?

R: To je individuální, podle potřeby.

T: Jaké informace a znalosti z oblasti domácího násilí jsou pro Vás klíčové?

R: Na místě oznámení považuji za klíčové odhalit, zda se opravdu o domácí násilí jedná, či nikoli. V téhle problematice je důležitá komunikace s ohroženými osobami a vědět jakou pomoc mohu poskytnout. Proto také považuji za zásadní, mít možnost se kdykoli obrátit na pracoviště, které se na toto specializuje a má dosah.

T: Máte k tomuto tématu nějaké své vlastní postřehy, nebo připomínky?

R: Zásadní, mám za to, že tato problematika by měla být řešena specializovaným pracovištěm, kdy místní a osobní znalost policistů z obvodů, bude jen vedlejším přínosem s doplňujícími informacemi k případu.

T: Moc děkuji za Váš čas a ochotu.

Přepis rozhovoru ID 4

Tazatel: Jaroslava Kasslová

Věk respondenta: 36 let

Dosažené vzdělání: středoškolské

Délka služebního poměru: 12 let

T: Nejprve bych Vás chtěla poprosit o základní informace k Vaší osobě. Kolik je Vám let? A jaké je Vaše dosažené vzdělání?

R: Je mi 36 let a mám dokončené středoškolské vzdělávání.

T: Jak dlouho jste ve služebním poměru? A jaké je Vaše služební zařazení u policie?

R: K policii jsem nastoupil před 12 lety, a když odečtu čas strávený ve škole tak 11 let. Jsem zařazený na obvodním oddělení v hodnosti praporčíka, vykonávám obchůzkovou a hlídkovou činnost.

T: Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti s řešením incidentů se znaky domácího násilí a s vykááním?

R: No nejsou zrovna moc veliké, protože na obvodním oddělení sloužím teprve od prosince 2017, tak zkušeností s domácím násilím a vykááním příliš nemám. Předtím jsem sloužil u dopravní policie, kde se tahle problematika vůbec neřešila. S domácím násilím jsem se už ale setkal. Když to vezmu zpětně, tak některé incidenty z minulosti, které jsem řešil, tak z pohledu mých dnešních znalostí a hlavně zkušeností, by mohli být brány jako incidenty se znaky domácího násilí a dnes bych možná také postupoval jinak. Hodně mi pomohlo to jedno jediné řešení případu od začátku do konce.

T: Jestli tomu dobře rozumím, tak v podstatě jedna osobní zkušenost, změnila Váš pohled na danou problematiku?

R: No tak trochu ano, protože jsem si vykáání spojoval stále s domácím násilím, dnes už vlastně ani nevím proč. Ale musel jsem si to cele vyzkoušet sám, abych to pochopil. Také si myslím, že výhoda byla v tom, že se jednalo o případ, kdy násilná osoba nebyla každý den s obětí, a já měl dostatek času si zjistit všechny skutečnosti a informace, které jsem potřeboval. Až poté jsem rozhodl o vykáání a jak se později ukázalo, bylo to správné rozhodnutí, protože i okresní soud nařídil předběžné opatření a vykáání prodloužil. Dnes mám z toho docela radost, protože se myslím, že to fakt mělo smysl.

T: Jaké jsou dle Vás tři největší problémy při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykáání?

R: Asi to jak málo to zajímá veřejnost, jak málo se o tom mluví a hlavně jak málo se těm lidem u nás pomáhá. Jako největší problém vidím nedostatek informací, které policisté mají, aby se správně rozhodli, protože když mám v něčem rozhodnout třeba o vykáání, musím vědět, proč vykazují, no ale většinou na místě ty informace právě chybí. A ze strany policistů je to rozhodně nezkušenost, a když nemají ty informace, pak často nevědí, co se v té domácnosti opravdu stalo.

T: Jak tyto problémy mohou ovlivňovat řešení problematiky v praxi?

R: Tak především ten nedostatek informací se projevuje tím, že nemusím vždy na místě situaci správně vyhodnotit. A ta nezkušenost se může projevovat tím, že špatně orientuji a nejsem si jistý.

T: Jak byste charakterizoval své profesní vzdělávání v problematice domácího násilí a vykáání v rámci základní odborné přípravy?

R: Jelikož je to více jak 12 let od přípravy na policejní škole, tak si to již moc nepamatuji a protože jsem nastupoval ke službě dopravní policie, kde se tato problematika v tu dobu nevyučovala, tak to nemohu vůbec hodnotit.

T: Jaká forma a četnost vzdělávání v problematice domácího násilí, by byla pro Vás přínosná?

R: Dle mého názoru by vzdělávání mělo probíhat v co nejmenší skupině osob. Je jasné, že nelze školit jednotlivě každého policistu, ale např. skupiny o 5 maximálně 10 lidech by byly ideální. Co se týče četnosti, tak si myslím, že toto by mělo být ze začátku u nových kolegů klidně 2-3 ročně a postupem času, kdy již nebude potřeba vše vysvětlovat od základů, tak klidně 1-2 ročně. Popřípadě individuální vzdělávání pro ty policisty, kteří by o to projevili zájem.

T: Jaké informace a znalosti z oblasti domácího násilí jsou pro Vás klíčové?

R: Jako první bych řekl, že klíčové je vědět, jak to vůbec celé funguje, když toto člověk pochopí, nemusí mít strach z řešení. Já mám třeba zkušenost, že mi pomohla konzultace s kolegyní, která domácí násilí už řešila mnohokrát. Protože ono jde také o to, že teď když si můžu myslet, že to celé znám, tak může přijít třeba zase úplně něco jiného.

T: Máte k tomuto tématu nějaké své vlastní postřehy, nebo připomínky?

R: No myslím, že ne.

T: Tak moc děkuji.

Přepis rozhovoru ID 5

Tazatel: Jaroslava Kasslová

Věk respondenta: 47 let

Dosažené vzdělání: středoškolské

Délka služebního poměru: 18 let

T: Nejprve bych Vás chtěla poprosit o základní informace k Vaší osobě. Kolik je Vám let? A jaké je Vaše dosažené vzdělání?

R: Je mi 47 let a mám střední odborné vzdělání.

T: Jak dlouho jste ve služebním poměru? A jaké je Vaše služební zařazení u policie?

R: Již začínám 18 rok služby. Byl jsem zařazen jako inspektor na obvodním oddělení a nyní jsem zařazen také jako inspektor na jiném obvodním oddělení. Ale po celou dobu služby jsem v přímém výkonu.

T: Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti s řešením incidentů se znaky domácího násilí a s vykááním?

R: Zkušenosti, tak ty mám dost velké. S domácím násilím jsem se setkával a stále se setkávám docela často.

T: Jaké jsou dle Vás tři největší problémy při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykáání?

R: Tak já si myslím, že je to hlavně neinformovanost ohrožených osob, zapírání si sama sobě toho, že se už něco děje. Možná taky i finanční hledisko, jelikož mnoho ohrožených osob raději snášejí domácí násilí, než aby přišly o finanční a sociální jistoty a taky dnešní společnost jak taková, všude kolem se množí hromada organizací, ale když potřebuji, jako policista pro ohroženou osobu zajistit nouzové ubytování, tak jsou ty podmínky ubytování katastrofální anebo žádné ubytování není. Naše společnost prostě neposkytuje adekvátní podporu těmto osobám. Když to pak člověk vezme z jejich pohledu, tak já se těm obětem občas ani nedivím, že raději zůstávají s násilnou osobou, protože když nemají podporu od rodin, tak to vlastně ani moc nejde jim pomoci. Takže těch problémů vidím mnohem víc. Řekl bych to asi jinak, celé domácí násilí je jeden velký problém.

T: Jak tyto problémy mohou ovlivňovat řešení problematiky v praxi?

R: No naprosto zásadně. Ve službě je těžké zjistit, že dochází k domácímu násilí. Ohrožené osoby nechtějí spolupracovat a osoby v jejich okolí také nespolupracují. Dle mého názoru se o hromadě domácího násilí ani neví. Ohrožené osoby nechtějí tento problém někomu sdělit, tají ho anebo to nechtějí řešit vůbec. Ale také se setkávám s tím, že si myslí, že to stejně nepomůže, prostě nevěří tomu. Za policii mohu jen násilnou osobu vykáat, ale co to pomůže, když se násilná osoba pak vrátí a jednání se opakuje a často je to potom ještě horší, násilníci se často té oběti mstí, pak ohrožené osoby nedají souhlas s trestním stíháním a policejní orgán všechno odkládá a celý proces byl k ničemu a jede se na novo. Několikadenní, nebo týdenní práce policistů je opět k ničemu. A když se to opakuje často, máte prostě „blbej“ pocit, děláte věci, které jsou zbytečné, to je pro nás hodně demotivující a taky frustrující.

T: Jak byste charakterizoval své profesní vzdělávání v problematice domácího násilí a vykáání v rámci základní odborné přípravy?

R: V době mého nástupu k policii se žádné školení na domácí násilí nedělalo. Až po ukončení ZOP přišla možnost využívat institutu vykáání. Nejdřív to bylo dané

zákonem a pak teprve se o tom začalo mluvit jako o domácím násilí. Všechno jsme se na oddělení tenkrát učili sami a pouze ze vzorů, které jsme dostali od kolegů.

T: Jaká forma a četnost vzdělávání v problematice domácího násilí, by byla pro Vás přínosná?

R: Při sledování svých kolegů, hlavně těch mladších, by přínosem bylo, kdyby se administrativní zjednodušila. A to nejen v problematice domácího násilí, ale celkově. Potom možná školení formou nějaké modelové situace, aby si to mohli kluci celé vyzkoušet, ale od začátku až do konce. A co se týká jednání policistů na místě, tak tam školení asi moc nepomůže, nejvíce pomáhají zkušenosti z předchozích případů, tady by jediné pomohla spolupráce zkušených kolegů.

T: A jak často by se měli policisté v téhle problematice školit?

R: Podle mě je to individuální, jako všechno. Někomu to bude stačit jednou za rok a někomu ne. Ale jednou do roka by to mělo být asi pro každého.

T: Jaké informace a znalosti z oblasti domácího násilí jsou pro Vás klíčové?

R: Hlavní jsou pro mě informace k tomu jak domácí násilí a vykazání zpracovat po stránce písemné. A co se týká řešení události na místě, tak tam mi pomáhají zkušenosti z předchozích případů.

T: Máte k tomuto tématu nějaké své vlastní postřehy, nebo připomínky?

R: Ne, nemám.

T: Moc děkuji za Váš čas a ochotu.

Přepis rozhovoru ID 6

Tazatel: Jaroslava Kasslová

Věk respondenta: 53 let

Dosažené vzdělání: středoškolské

Délka služebního poměru: 30 let

T: Nejprve bych Vás chtěla poprosit o základní informace k Vaší osobě. Kolik je Vám let? A jaké je Vaše dosažené vzdělání?

R: Tak je mi už 53 let a mám vystudované gymnázium, takže vzdělání mám všeobecné.

T: Jak dlouho jste ve služebním poměru? A jaké je Vaše služební zařazení u policie?

R: Už třicet let sloužím na tomto obvodním oddělení. Jsem vrchní inspektor a vykonávám hlídkovou a obchůzkovou službu tady na tomto oddělení.

T: Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti s řešením incidentů se znaky domácího násilí a s vykááním?

R: Bohatě, mám těch zážitků za ty roky fakt hodně.

T: Jaké jsou dle Vás tři největší problémy při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykáání?

R: Tak asi jako největší problém vidím to, že se některé oběti bohužel nemohou bránit. A tím myslím děti a seniory. A když se už náhodou zjistí, že se v té rodině něco takového děje, stejně se těm lidem moc nepomůže, nebo už jsou tím životem tak zničeni, že je jim to už i jedno. Pak se buďto bojí o tom mluvit nebo už nechtějí. Další problémy vidím určitě ve společnosti, která se o problémy druhých lidí už dneska vůbec nezajímá.

T: Jak tyto problémy mohou ovlivňovat řešení problematiky v praxi?

R: Tak to je docela těžký zhodnotit. Když tady není pro ty lidi možnost jak jim pomoci, tak nemůžete prakticky udělat nic.

T: A z pohledu policie? Jak mohou tyto problémy ovlivňovat problematiku v praxi?

R: Tak pokud se to týká těch zranitelných obětí, tak asi zásadně, protože policie se o tom nedoví. A pokud ano, tak většinou až když se stane opravdu něco závažného a přitom by se to mohlo řešit mnohem dřív.

T: Jak byste charakterizoval své profesní vzdělávání v problematice domácího násilí a vykáání v rámci základní odborné přípravy?

R: Za mě na policejní škole nic takového nebylo.

T: J Jaká forma a četnost vzdělávání v problematice domácího násilí, by byla pro Vás přínosná?

R: Policajti by se měli v problematice domácího násilí umět dobře orientovat a stejně tak v administrativě.

T: A jak často by mělo vzdělávání probíhat?

R: Tak asi možná co nejvíc to jde.

T: Jaké informace a znalosti z oblasti domácího násilí jsou pro Vás klíčové?

R: Pro mě jsou klíčové veškeré možné informace k té rodině, k pachateli, k ohroženým osobám a informace k jejich minulosti. Pak si teprve můžu přesně udělat obrázek o tom co se tam opravdu děje.

T: Máte k tomuto tématu nějaké své vlastní postřehy, nebo připomínky?

R: Veřejnost by se měla naučit více se zajímat o to co se kolem děje a lidi by si měli víc pomáhat. Policie není všemocná, jak si každý myslí. Policie může v případech domácího násilí jenom vykázat, ostatní už není v naší kompetenci.

T: Moc děkuji za Váš čas a ochotu.

Přepis rozhovoru ID 7

Tazatel: Jaroslava Kasslová

Věk respondenta: 39 let

Dosažené vzdělání: středoškolské

Délka služebního poměru: 16 let

T: Nejprve bych Vás chtěla poprosit o základní informace k Vaší osobě. Kolik je Vám let? A jaké je Vaše dosažené vzdělání?

R: Tak je mi 39 let a mám střední odborné vzdělání.

T: Jak dlouho jste ve služebním poměru? A jaké je Vaše služební zařazení u policie?

R: K policii jsem nastoupil v roce 2007, takže sloužím už 16 let.

R: Inspektor, takže dělám obchůzkovou a hlídkovou činnost.

T: Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti s řešením incidentů se znaky domácího násilí a s vykázáním?

R: Zkušenosti jsou u mě minimální. Vždycky to řešil někdo zkušenější a já jsem mu byl k ruce a dělal jsem jen dílčí úkony. Celý spis a celé řešení události jsem nikdy sám nedělal.

T: Jaké jsou dle Vás tři největší problémy při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykázání?

R: Tak jako jeden z problémů vidím to, že slovo domácí násilí je poslední dobou zneužíváno ze strany jedné osoby vůči někomu jinému, jenom proto, aby se vzájemně pošpinili. Potom jako další problém bych viděl, že lidi když se chtějí mstít, myslím partneři, tak potom používají k manipulaci svoje děti. Takže vlastně domácím násilím jsou ohrožené jenom děti. A jako největší problém vnímám to, že se s tím nedá nic moc dělat.

T: Jak mohou tyto problémy ovlivňovat řešení problematiky v praxi?

R: Můžete kdykoli špatně rozhodnout, k tomu abyste zjistila, zda na místě dochází k domácímu násilí nebo ne, potřebujete spoustu ověřených informací, ale když je nemáte anebo nejsou objektivní, tak se pak rozhodnout nedá. Ale v podstatě to nemůžete nijak

ovlivnit, je to odpovědnost těch lidí, která je vlastně hozená na Vás. Takovéto smyšlené případy jsou podle mě nejčastější.

T: Jak byste charakterizoval své profesní vzdělávání v problematice domácího násilí a vykázaní v rámci základní odborné přípravy?

R: No žádný. Když jsem byl na ZOP, tak jsme domácího násilí neprobírali. Matně si pamatuji, že se to v té době zavádělo do zákona, takže potom bylo jenom nějaké okrajové školení na obvodě, ale to už je fakt jako hodně dlouho.

T: Jaká forma a četnost vzdělávání v problematice domácího násilí, by byla pro Vás přínosná?

R: Tak určitě by to školení mělo být minimálně jednou za rok. Asi bych zvláště proškolil úplně nové kolegy, protože neumí téměř nic. Pro mě osobně, když už nějaké povědomí mám, tak by bylo dobré nějaké psychologické školení jak mluvit s těmi oběťmi. Protože v případech, kde bylo páčáno násilí v rodině, je komunikace úplně jiná.

T: Jaké informace a znalosti z oblasti domácího násilí jsou pro Vás klíčové?

R: Tak pro mě je určitě důležité na místě té události mít veškeré dostupné informace k těm osobám, kterých se to týká. A nejlépe ještě předtím než přijedu na místo. Potom jsou pro mě důležité informace, které potřebuji v souvislosti s vykázaním. Protože když na místě zhodnotím situaci tak, že budu vykazovat, tak určitě je pro mě důležité, abych věděl kam potom lidi nasměrovat, třeba kde se můžou ubytovat. Takže vlastně všechno, co s tím souvisí.

T: Máte k tomuto tématu nějaké své vlastní postřehy, nebo připomínky?

R: Nemám

T: Moc děkuji za Váš čas a spolupráci.

Přepis rozhovoru ID 8

Tazatel: Jaroslava Kasslová

Věk respondenta: 28 let

Dosažené vzdělání: vyšší odborné

Délka služebního poměru: 5 let

T: Nejprve bych Vás chtěla poprosit o základní informace k Vaší osobě. Kolik je Vám let? A jaké je Vaše dosažené vzdělání?

R: Tak, je mi 28 let a mám středoškolské vzdělání.

T: Jak dlouho jste ve služebním poměru? A jaké je Vaše služební zařazení u policie?

R: Inspektor, tzn., že jsem v přímém výkonu služby.

T: A Jak dlouho jste ve služebním poměru u policie?

R: 5 let.

T: Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti s řešením incidentů se znaky domácího násilí a s vykázáním?

R: Zkušeností s domácím násilím, ani s vykázáním nemám žádné.

T: Jaké jsou dle Vás tři největší problémy při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykázání?

R: Pro mě je asi největší problém, že jsem tuto problematiku sám zatím neřešil. Jako druhý problém vidím to, že hodně mých kolegů domácí násilí také nikdy neřešilo a podle mě jsou na tom stejně jako já. A třetí problém spatřuji ve složité administrativě.

T: Jak tyto problémy mohou ovlivňovat řešení problematiky v praxi?

R: Tak to netuším. Myslím si, že může být případ špatně zpracovaný po administrativní stránce. A určitě budu potřebovat nějakou pomoc od zkušenějších kolegů. Ale že by to nějak ovlivňovalo přímo to samotné řešení případu, tak to si nemyslím, spíš to bude stěžejní pro nás policisty.

T: Jak byste charakterizoval své profesní vzdělávání v problematice domácího násilí a vykázání v rámci základní odborné přípravy?

R: No tak spíš jako základní seznámení s tou problematikou a legislativou, která domácí násilí řeší. Učil jsem se tam, jaké druhy domácího násilí se vyskytují a jak právně kvalifikovat a za jakých podmínek můžeme provádět vykázání. Takže bych to vyhodnotil jako teoretické školení.

T: Jaké mělo vzdělání v rámci základní odborné přípravy pro Vás přínos?

R: Myslím si, že každé vzdělání má nějaký přínos a smysl. Pro mě ta problematika teď není cizí.

T: Jaká forma a četnost vzdělávání v problematice domácího násilí, by byla pro Vás přínosná?

R: Tak četnost by měla být minimálně jednou za rok a formou školení asi na obvodě.

T: A co by mělo být předmětem, nebo obsahem toho školení?

R: No asi všechno od začátku, administrativa by se měla školit od začátku do konce, protože k domácímu násilí jsou úplně jiné protokoly. Já jsem je třeba ještě nevyplňoval a určitě bych s tím potřeboval poradit.

T: Jaké informace a znalosti z oblasti domácího násilí jsou pro Vás klíčové?

R: Pro mě je zásadní znát přesný postup a oprávnění, který má policie na místě oznámení a hlavně postup při vykazování. Ale problém je podle mě v tom, že je toho prostě moc a nejde to naučit všechno najednou. Takže bych potřeboval nějaký vzory. Pak přesně vědět co se na místě oznámení stalo, případně to probrat s kolegou, který to už zná.

T: Máte k tomuto tématu nějaké své vlastní postřehy, nebo připomínky?

R: Bylo by dobré, jít někam na studijní pobyt, kde bych se tu problematiku celou naučil.

T: Moc děkuji za Váš čas a ochotu.

Přepis rozhovoru ID 9

Tazatel: Jaroslava Kasslová

Věk respondenta: 33 let

Dosažené vzdělání: vyšší odborné

Délka služebního poměru: 9 let

T: Nejprve bych Vás chtěla poprosit o základní informace k Vaší osobě. Kolik je Vám let? A jaké je Vaše dosažené vzdělání?

R: Je mi 33 let a mám vyšší odborné vzdělání.

T: Jak dlouho jste ve služebním poměru? A jaké je Vaše služební zařazení u policie?

R: Vrchní inspektor a sloužím už devátý rok.

T: Jaké jsou Vaše dosavadní zkušenosti s řešením incidentů se znaky domácího násilí a s vykazáním?

R: Zkušenosti s touto problematikou nemám vesměs žádné. Byl jsem několikrát u různých incidentů s možnými znaky domácího násilí, ale nikdy se v těchto případech nevykazovalo.

T: Jaké jsou dle Vás tři největší problémy při řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci vykazání?

R: Pro mě je největší problém v tom, že nemám možnost se poradit v případech, pokud nevím, jak mám postupovat a to především v nočních hodinách, o svátcích a víkendech, kdy je největší předpoklad, že k incidentům dochází. Taky se bojím, že celou situaci

špatně vyhodnotím a neoprávněně někoho vykážu. A poslední problém vidím ve složité administrativě.

T: Jak tyto problémy mohou ovlivňovat řešení problematiky v praxi?

R: Když nevíte, jak se máte v té situaci rozhodnout, protože třeba nemáte všechny informace, ale musíte se rozhodnout hned a často i v časové tísní, pak máte obavu, že všechno ještě zhoršíte. Pak Vás stresuje už jen to, že třeba někoho vykážete a zjistí se, že jste neměl. Když řešíte něco mezi lidmi, co spolu nebydlí, tak je to jiné, protože tam nehrozí to riziko, že hned zase k něčemu dojde. Ale v tomhle případě řešíte špatné vztahy v rodinách, kde to může vypadat jako blbost, takže to tak vyhodnotíte a hned druhý den to tam může vygradovat. Podle mě tahle nejistota, to celé hodně ovlivňuje. Protože do hlavy nikomu nevidíte.

T: Jak byste charakterizoval své profesní vzdělávání v problematice domácího násilí a vykázení v rámci základní odborné přípravy?

R: Z mého pohledu to bylo nedostačující, chybělo mi víc modelových situací a praxe. Ale tu nemám ani teď po devíti letech služby. Takže o tom ZOP asi ani není.

T: Jaké mělo vzdělání v rámci základní odborné přípravy pro Vás přínos?

R: Jen rozšířené informace k té problematice.

T: Jaká forma a četnost vzdělávání v problematice domácího násilí, by byla pro Vás přínosná?

R: Tak určitě bych potřeboval školení minimálně jednou za rok, nebo i vícekrát. V rámci toho školení bych uvítal také nějaké informace, které by mi pomohly se lépe orientovat ve formulářích, abych věděl jak je správně vyplňovat. Určitě by bylo super, udělat nějaké instruktážní video, které bych si mohl kdykoliv pustit a najít si na něm to co zrovna budu potřebovat. Pro mě jsou důležité informace od kolegů k případům, které jsme řešili v kraji nebo na obvodech a předávání zkušeností.

T: Jaké informace a znalosti z oblasti domácího násilí jsou pro Vás klíčové?

R: Určitě dobrá místní a osobní znalost. A všechny informace, které souvisí s tím případem a s těmi lidmi.

T: Máte k tomuto tématu nějaké své vlastní postřehy, nebo připomínky?

R: Bylo by super, kdybychom měli jako celé oddělení přístup do spisů, protože by měl každý policista na oddělení k dispozici nějaký vzory.

T: Moc děkuji za Váš čas a ochotu.

6.7 Závěry z výzkumného šetření

Výzkumná otázka č. 1

- Jaké faktory u zasahujících policistů mají vliv na řešení problematiky domácího násilí a realizaci vykázání?

Vyhodnocením byly zjišťovány aspekty, do jaké míry problematiku domácího násilí ovlivňuje věk, dosažené vzdělání policistů, ale také délka samotného výkonu služby a osobní zkušenosti s řešením dané problematiky.

Na výzkumnou otázku odpovídalo celkem 9 respondentů. 4 respondenti mají vlastní zkušenosti s problematikou domácího násilí a realizací vykázání, vč. vedení spisové agendy. Naopak 5 respondentů nikdy samostatně nevykazovalo a s vedením spisové agendy žádné zkušenosti nemají.

Zodpovězením této otázky lze dojít k závěru, že zásadním faktorem, který problematiku domácího násilí a vykázání ovlivňuje, jsou nabitě vlastní zkušenosti s řešením dané problematiky z přímého výkonu služby. Naopak samotná délka služby, věk a dosažené vzdělání policistů již tak zásadní vliv nemají.

Výzkumná otázka č. 2

- Jaké jsou stěžejní překážky pro policisty při řešení incidentů se znaky domácího násilí?

Vyhodnocením byly sledovány aspekty, které se z pohledu policistů negativně podílejí na řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizaci institutu vykázání.

Z rozhovorů vyplývá, že stěžejní překážkou je nedostatek informací k případu, kterými v některých případech disponuje hlídka policie na místě oznámeného incidentu. Nedostatek informací je zcela zásadní a má přímou souvislost s následným postupem v oznámeném případě. Dle respondentů nedostatečné, nebo neúplné informace, způsobují nepřehlednost situace, čímž se celé řešení případu pro policisty často komplikuje.

5 respondentů vnímá jako hlavní příčinu nedostatků informací špatnou, nebo problémovou komunikaci s ohroženými osobami a 4 respondenti uvedli, špatnou komunikaci s veřejností.

Z rozhovorů také vyplynulo, že nespolupráce veřejnosti se v mnohých případech negativně podílí při objasňování případů domácího násilí.

Další úskalí, které je v této problematice respondenty vnímáno, je administrativní zpracování problematiky, tento aspekt uvedli 3 respondenti, kteří se s problematikou doposud nesetkali. Dále 2 respondenti jako další úskalí uváděli také nezkušenost policistů a nedostatečnou pomoc ohroženým osobám ze strany státu.

Z výzkumného šetření vyplynulo také zjištění, že v případech, ve kterých došlo k závažnému násilnému jednání, policisté nemají problém na místě vyhodnotit případné riziko vzniku dalších útoků a také nemají problém přijmout adekvátní opatření ve formě institutu vykázání a to bez ohledu jak se k dané věci staví veřejnost. Z tohoto zjištění, se lze domnívat, že policisté jako stěžejní překážky, vnímají nedostatek informací, právě z důvodu nedostatku důkazních prostředků.

Výzkumná otázka č. 3

- Jaký má přínos vzdělávání v problematice domácího násilí a vykázání pro policisty v přímém výkonu služby?

Tato výzkumná otázka zjišťovala pohled respondentů na profesní vzdělávání policistů v oblasti domácího násilí a vykázání, ale také jakými znalostmi a dovednostmi respondenti v dané problematice disponují.

Výzkumné šetření zmapovalo, že všech 9 respondentů disponuje především informacemi z oblasti příslušné legislativy, která se problematikou domácího násilí a vykázáním zabývá. Tyto znalosti si 5 respondentů osvojilo již v průběhu základní odborné přípravy a 4 respondenti informace k problematice domácího násilí si osvojili v během výkonu povolání, protože v době jejich nástupu nebyla problematika domácího násilí zakomponována do vzdělávacího programu.

Pro všech 5 respondentů, kteří absolvovali vzdělávání k problematice v rámci ZOP jsou získané znalosti pro následnou aplikaci do praxe nedostatečné. Výzkumné šetření také prokázalo, že policisté, kteří již absolvovali profesní vzdělávání v průběhu výkonu služby, se v dané problematice lépe orientují a zpracování případu a administrativní části, jim již takové problémy nečiní.

Výzkumná otázka č. 4

- Lze vzdělávání policistů využít pro zkvalitnění činnosti v problematice domácího násilí a vykázaní?

Po vyhodnocení rozhovorů vyplynulo, že vzdělávání policistů lze využít pro zkvalitnění jejich činnosti. Respondenti shodně uvedli, že vzdělávání pro ně představuje jedno z možných řešení jak odstranit, nebo alespoň eliminovat některé stěžejní překážky, se kterými se v přímém výkonu setkávají.

Tato výzkumná otázka mimo jiné obohatila empirickou část této práce o konkrétní podněty a poznatky v oblasti profesního vzdělávání policistů.

6.8 Návrhy a doporučení

Jednotlivé návrhy a doporučení vycházejí z výsledků výzkumného šetření v empirické části této bakalářské práce.

Návrh opatření č. 1 Autorka doporučuje zohlednit poznatek respondentů, který poukazuje na odlišné znalosti a zkušenosti jednotlivých policistů v problematice domácího násilí a vykázaní.

V rámci dalšího odborného vzdělávání autorka navrhuje rozdělit vzdělávání policistů podle znalostí a zkušeností v dané problematice. Profesní vzdělávání pro policisty, kteří vykonávají službu v délce do tří let a vzdělávání pro policisty, jejichž délka výkonu povolání je delší než tři roky. Obsah vzdělávání pro nově nastupující policisty by byl v tomto případě směřován více na základní znalosti a administrativní činnost v dané problematice. Tento typ vzdělávání by bylo vhodné realizovat v užší skupině policistů v počtu max. do 10 posluchačů a do profesního vzdělávání jej implementovat dvakrát za rok. Místem konání vzdělávacího programu by byly jednotlivé územní odbory v rámci kraje. Tímto by byla zajištěna dostupnost pro policisty ze všech příslušných obvodních oddělení v rámci jednotlivých územních odborů.

Jako hlavní výhodou tohoto vzdělávacího programu autorka vnímá větší časový prostor pro případné dotazy, obdobné znalosti posluchačů a možnost individuální komunikace

policistů s krajským metodikem. Do obsahu navrhuje zakomponovat také modelové situace, neboť časová dotace a počet účastníků tomuto zcela vyhovuje.

Návrh opatření č. 2 Autorka doporučuje reagovat na podnět respondentů ohledně komunikace se specialistou pro oblast domácího násilí, nebo se zkušeným kolegou, který se v dané problematice dobře orientuje.

Jedním z možných východisek by v tomto případě bylo v rámci Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, zřídit skupinu specialistů pro oblast domácího násilí a vykázaní. Skupinu specialistů by v tomto případě tvořili metodici z jednotlivých územních odborů a obvodních oddělení, kteří jsou pro oblast domácího násilí pravidelně proškolení. Specialisté by tak v rámci své působnosti mohli policistům kdykoli poskytnout potřebnou konzultaci, popřípadě ve složitějších případech by sami případ realizovali.

Návrh opatření č. 3 Autorka doporučuje zohlednit zjištění, že respondenti vnímají jako zcela klíčový faktor, od kterého se následně odvíjí celý postup v oznámených případech, nedostatek informací k případu. Nedostatek informací, mnohdy komplikuje policistům řešení dané problematiky a dle výzkumu nejčastěji plyne ze špatné, nebo žádné komunikace s účastníky incidentu a neochotou veřejnosti spolupracovat.

Autorka navrhuje v rámci své metodické činnosti v průběhu dalšího odborného vzdělávání na základních útvarech zajistit školení ve spolupráci s oddělením psychologických služeb. Obsah tohoto školení směřovat k nácviku komunikačních dovedností s ohroženými osobami, dětmi, seniory, ale také s pachateli. Nácvik komunikačních dovedností by mohl do jisté míry přispět ke kvalitnější komunikaci policistů s účastníky incidentů, což by policistům umožnilo se v dané problematice lépe orientovat a zajistit si potřebné množství relevantních informací k případům.

Návrh opatření č. 4 Autorka v tomto doporučení reaguje na složitost a rozsáhlost problematiky domácího násilí, která spočívá především v individuálnosti jednotlivých případů.

Proto navrhuje každý měsíc provádět v rámci kraje případovou videokonferenci. Obsahem videokonference by mělo být, seznámení policistů se všemi realizovanými případy v kraji a jejich podrobné rozebrání. Videokonference by měla být přednostně realizována s policisty, kteří případ řešili, spolu s metodiky všech územních odborů

a obvodních oddělení. Policisté by v průběhu videokonference seznámili ostatní posluchače s postupem policie a s právní kvalifikací, vč. informací s jakými výsledky byl případ ukončen. Součástí by měl být také vstup policejního psychologa, který by se k daným případům vyjádřil a odpovídal na dotazy k případu. Záznam každé videokonference, by byl následně umístěn na stránkách interního elektronického systému krajského ředitelství, aby byl k dispozici i pro policisty, kteří se videokonference nemohli účastnit. Evidované záznamy, by tak sloužily jako permanentní zdroj informací k problematice domácího násilí a vykázaní. Pro činnost krajského metodika by byly tyto videokonference přínosem pro další profesní vzdělávání v této problematice a také do jisté míry statistickou evidencí.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce byla věnována profesnímu vzdělávání policistů v problematice domácího násilí a vykázání, kteří své povolání vykonávají v rámci působnosti Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje.

V teoretické části se práce zabývala vzděláváním dospělých a profesním vzděláváním policistů v pojetí celoživotního učení. Teoretická část také obsahuje stručnou charakteristiku ozbrojeného bezpečnostního sboru Policie České republiky a základní podmínky pro přijetí do služebního poměru. Další kapitoly seznámily čtenáře s definicí domácího násilí a postupem policie v oznámených případech incidentů se znaky domácího násilí dle platné legislativy.

Následující praktická část práce rozebírá problematiku domácího násilí a vykázání z pohledu specifické skupiny policistů v Karlovarském kraji. Věnuje se konkrétním otázkám v souvislosti s postupem policie při řešení případů se znaky domácího násilí.

Cílem této práce bylo vyhledat stěžejní překážky související s realizací institutu vykázání a identifikací domácího násilí u policistů v přímém výkonu služby v Karlovarském kraji. Dílčím cílem bylo, na základě zjištěných poznatků z výzkumného šetření sestavit soubor vhodných doporučení a postupů pro další profesní vzdělávání v této oblasti.

Hlavní cíl této práce byl splněn na základě výzkumného šetření, které bylo provedeno kvalitativní metodou za pomoci řízených polostrukturovaných rozhovorů. Výzkumné otázky v rozhovorech vycházely ze stanoveného výzkumného problému a byly zaměřené na zjištění konkrétních problémů v dané oblasti. Z výzkumného šetření, kterého se zúčastnilo 9 respondentů z řad policistů Karlovarského kraje, jednoznačně vyplynulo, že stěžejní překážky, které souvisí s realizací institutu vykázání a identifikací domácího násilí jsou nedostatečné a neúplné informace k případu, kterými hlídka policie disponuje na místě oznámení. Jako další úskalí této problematiky, které bylo vyhodnocením výsledků zjištěno, jsou nedostatečné zkušenosti policistů v oblasti domácího násilí.

Data získané z výzkumného šetření také poukazují na důležitost propojení teorie s praxí v kontextu s profesním vzděláváním policistů, a to nejen v průběhu základní odborné přípravy, ale především v době výkonu samotného povolání. Dále také poukazují na skutečnost, že vzdělávání v problematice domácího násilí nespočívá pouze

v proškolení policistů v oblasti právních předpisů a častých legislativních změn, neboť řada policistů se během svého výkonu povolání setkává i s případy, které do jisté míry mohou způsobovat frustraci a deprese.

Výzkumné šetření poskytlo řadu kvalifikovaných poznatků a připomínek, které budou přínosné pro další odborné vzdělávání policistů, čímž byl splněn i dílčí cíl této práce. Respondenti svými názory a poznatky obohatili empirickou část o velké množství potřebných informací, které mohou s řešením problematiky domácího násilí a vykázaní pomoci nejen ostatním policistům, ale také pracovníkům z řad organizací, kteří se problematikou domácího násilí zabývají, což v konečném důsledku bude jistě také přínosné pro osoby, které jsou tímto jevem přímo dotčeny.

Řešení incidentů se znaky domácího násilí a realizace vykázaní je složité a velmi rozsáhlé téma, pro které neexistuje jednotné řešení. Každé oznámení incidentu vyžaduje individuální posouzení a přístup, s čímž následně souvisí i individuální řešení každého případu.

Důležitost této role je však mnohdy kladena na příslušníky, kteří se sami ještě nevydali na svou vlastní životní cestu, často jde o absolventy středních škol, kteří nedisponují žádnými životními zkušenostmi. Policisté absolvováním základní odborné přípravy sice získávají základní odborné znalosti a oprávnění v problematice domácího násilí, ale praxe, zkušenosti a místní znalost hraje v tomto ohledu svou nezastupitelnou roli.

Vzdělávání v problematice domácího násilí nespočívá pouze jenom v proškolení policistů v oblasti legislativních změn a seznamováním se s metodickými postupy. Řada policistů se během výkonu povolání setkává s případy, které mohou způsobovat frustraci. S maximálním nasazením a snahou pomoci řeší incidenty, kde se setkávají s neochotou od ohrožených osob spolupracovat, opakovaně řeší incidenty totožných účastníků a případy, kde jsou děti v rodinách využívány jako nástroj pro manipulaci. Samostatnou kapitolou jsou pak incidenty týkající se týraných seniorů. Rodič v seniorském věku odmítá spolupracovat, aby neuškodil násilné osobě, která je často jeho vlastním dítětem. Tyto a mnohé další faktory, se negativně promítají nejen do oblasti domácího násilí, ale i do soukromého života zasahujících policistů. Proto vzdělávání policistů by mělo mít do jisté míry také charakter intervence a je nutné, aby policisté nevnímali svou odvedenou práci za zcela bezpředmětnou.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

CONWAY, Helen L., 2007. Domácí násilí: příručka pro současné i potenciální oběti se zákonem č. 135/2006 Sb. platným od 1. ledna 2007. Praha: Albatros. Albatros Plus. ISBN 978-80-00-01550-7.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila, 2008. Moderní psychologie pro právníky: [domácí násilí, stalking, predikce násilí]. Praha: Grada. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2207-8.

DVOŘÁKOVÁ, Miroslava a Michal ŠERÁK, 2016. *Andragogika a vzdělávání dospělých: vybrané kapitoly*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. ISBN 978-80-7308-694-7.

Jak vypracovat bakalářskou a diplomovou práci, 2015. 6., aktualiz. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-106-5.

MUŽÍK, Jaroslav, 2012. Profesní vzdělávání dospělých. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. Vzdělávání dospělých. ISBN 978-80-7357-738-4.

ŠEDIVÁ, Marie, 2007. Metodický rámec interdisciplinární spolupráce na místní úrovni při řešení případů domácího násilí. V Praze: Bílý kruh bezpečí. ISBN 978-80-239-9449-0.

ŠEVČÍK, Drahomír a Naděžda ŠPATENKOVÁ, 2011. Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-690-2.

TOPINKA, Daniel, ed., 2016. Domácí násilí z perspektivy aplikovaného výzkumu: základní fakta a výsledky. Ostrava: SocioFactor. ISBN 978-80-906615-0-9.

VARGOVÁ, Branislava, Dana POKORNÁ a Marie TOUFAROVÁ, 2008. Partnerské násilí. Praha: Linde. ISBN 978-80-86131-76-4.

VETEŠKA, Jaroslav, 2016. Přehled andragogiky: úvod do studia vzdělávání a učení se dospělých. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1026-9.

VOŇKOVÁ, Jiřina a Markéta HUŇKOVÁ, 2004. Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. Praha: proFem. ISBN 80-239-2106-1.

VOŇKOVÁ, Jiřina a Ivana SPOUSTOVÁ, 2016. Domácí násilí z pohledu žen a dětí: právní stav k 1. 1. 2016. 3. přepracované vydání. Praha: proFem. ISBN 978-80-904564-5-7.

ZORMANOVÁ, Lucie. *Didaktika dospělých*. Praha: Grada, 2017. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-271-0051-4.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

WORLD HEALTH ORGANIZATION. Violence against women [online] 2023 [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>

Seznam zákonných norem a právních předpisů

JELÍNEK, J., [2009]-. Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou, Praha: Leges.

JEMELKA, L., 2020. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář 2. vydání.*, V Praze: C.H. Beck.

ŠTEINBACH, Miroslav, 2019. Zákon o Policii České republiky: komentář. Praha: Wolters Kluwer. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-193-6.

TOMEK, Petr, 2007-. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou. Olomouc: ANAG. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7554-234-2.

VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2009. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN isbn978-80-7400-142-0.

Seznam použitých intranetových interních aktů řízení

PP ČR, policejní prezident: Sbíрка interních aktů řízení, Praha PČR. *Pokyn policejního prezidenta č. 316/2017, o profesním vzdělávání* [online]. 2023 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <http://esiar.pcr.cz/kniha/siar/?213225>

PP ČR, policejní prezident: Sbíрка interních aktů řízení, Praha PČR. *Pokyn policejního prezidenta č. 291/2017, k metodické činnosti v oblasti obětí trestných činů a domácího násilí* [online]. 2023 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <http://esiar.pcr.cz/kniha/siar/?211663>

PP ČR, policejní prezident: Sbíрка interních aktů řízení, Praha PČR. *Pokyn policejního prezidenta č. 181/2020, o postupu při řešení incidentů se znaky domácího násilí* [online]. 2023 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <http://esiar.pcr.cz/kniha/siar/?256559>

KŘP Karlovarského kraje, ředitel: SIAŘ - sbírka interních aktů řízení, PČR. *Rozkaz ředitele Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje č. 107/2019, kterým se upravuje zajišťování metodické činnosti na úseku obětí trestných činů a domácího násilí* [online]. 2023 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <http://esiar.pcr.cz/kniha/siar/?237914>

KŘP Karlovarského kraje, náměstek ředitele pro VS: SIAŘ, PČR. *POKYN náměstka ředitele Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje č. 7/2018, kterým se zajišťuje koncepční činnost v oblasti incidentů se znaky domácího násilí při Krajském ředitelství policie Karlovarského kraje* [online] 2023 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <http://esiar.pcr.cz/kniha/siar/?217548>

Ředitelství služby pořádkové policie, Praha PČR. *Metodická příručka č. 1 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky k realizaci pokynu policejního prezidenta č. 181/2020 o postupu při řešení incidentů se znaky domácího násilí, a k provádění vykázaní* [online]. 2023 [cit. 2023-02-14]. Dostupné z: <https://pp-portal.pcr.cz/pnpp/rspp/SitePages/domaci-nasili.aspx>

Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, Praha: PČR. *Vzdělávací program útvaru policejního vzdělávání a služební přípravy* [online]. 2023 [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: <https://upvsp-portal.pcr.cz/SitePages/DomovskaStranka.aspx>

Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, Praha: PČR. *Základní odborná příprava* [online]. 2023 [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://upvsp-portal.pcr.cz/testupvsp/nz/ovz/SiteAssets/SitePages/Základní%20odborná%20příprava/ZOP%202018.pdf>

Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy, Praha: PČR. *Základní odborná příprava* [online]. 2023 [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: [https://upvsp-portal.pcr.cz/testupvsp/nz/ovz/SitePages/Základní odborná příprava.aspx](https://upvsp-portal.pcr.cz/testupvsp/nz/ovz/SitePages/Základní%20odborná%20příprava.aspx)

Ředitelství služby pořádkové policie, Praha PČR. *Stanovisko Odboru bezpečnostní politiky k postupu policie vůči dítěti – svědkovi domácího násilí* [online]. 2023 [cit. 2023-

02-21]. Dostupné z: [https://pp-portal.pcr.cz/pnpp/rspp/SiteAssets/SitePages/Stanoviska
ŘSPP a jiných subjektů/10 Dítě svědek domácího násilí.pdf](https://pp-portal.pcr.cz/pnpp/rspp/SiteAssets/SitePages/Stanoviska_Rspp_a_jinych_subjektu/10_Dite_svedek_domaciho_nasilii.pdf)

Ředitelství služby pořádkové policie, Praha PČR. *Dohoda PČR s APIC* [online]. 2023 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z:

[https://ppportal.pcr.cz/pnpp/rspp/SiteAssets/SitePages/domacinasili/Dohoda%20s%20A
PIC%20-%20202011](https://ppportal.pcr.cz/pnpp/rspp/SiteAssets/SitePages/domacinasili/Dohoda%20s%20APIC%20-%20202011).

Seznam použitých internetových zdrojů

BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ. *Domáci násilí.cz-statistiky* [online] 2023 [cit. 2023-02-17]. Dostupné z <https://www.domacinasili.cz/rubrika/statistiky/>

Ustav zdravotnických informací a statistiky ČR. *Světová zdravotnická organizace* [online] 2023 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: [https://www.uzis.cz/index.php?pg=o-nas--
spoluprace--who](https://www.uzis.cz/index.php?pg=o-nas--spoluprace--who)

SEZNAM ZKRATEK

BKB - Bílý kruh bezpečí

DN - Domácí násilí

IAŘ – Interní akt řízení

IC - Intervenční centrum

IMZ - Instrukčně metodické zaměstnání

KŘPK - Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje

MV - Ministerstvo vnitra

OBP - Odbor bezpečnostní politiky

PČR - Policie České republiky

PP ČR - Policejní prezidium České republiky

PPP - Pokyn policejního prezidenta

ŘSPP - Ředitelství služby pořádkové policie

SIAŘ – Sbírnka interních aktů řízení

SZO - Světová zdravotnická organizace

WHO - World Health Organization

ZOP - Základní odborná příprava

SEZNAM TABULEK

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vývoj domácího násilí v jednotlivých krajích České republiky za období od roku 2007 do 2021.....	35
Tabulka 2: Vývoj domácího násilí a vykazání v průběhu roku 2022, kdy mapuje kraje v České republice po měsících.....	36

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Jaroslava Kasslová, DiS.

Obor: Andragogika

Forma studia: kombinované

Název práce: Profesní vzdělávání policistů v oblasti institutu vykázaní a domácího násilí v Karlovarském kraji

Rok: 2023

Počet stran textu bez příloh: 55

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 18

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 13

Vedoucí práce: Doc. Mgr. In. Katarína Krpálková Krellová, Ph.D.